

*План за интегрирано развитие
на община Николаево за периода
2021-2027г*

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

СЪДЪРЖАНИЕ

Част I. Въведение.....	5
Част II. Территориален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на община Николаево.	7
1. Обща характеристика на община Николаево.	7
2. Състояние на местната икономика.	10
3. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси.....	15
4. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията....	25
5. Екологично състояние и рискове.....	31
6. Административен капацитет на общинската администрация за реализация на ПИРО, както и необходимостта от укрепването му.....	33
7. Културно-историческо наследство на община Николаево.....	35
8. Селищна мрежа и жилищен сектор.	38
9. Анализ на връзката на община Николаево със съседните територии извън административните ѝ граници, които имат потенциал да влияят върху развитието на населените места и териториите в рамките на общината.	41
10. Влияние на големи инфраструктурни проекти с регионално и национално значение, предвидени за реализация на територията на община Николаево.	42
11. SWOT-анализ.	42
12. Описание на взаимовръзките на анализа с резултатите от проведенния хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво, изгoten от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД.	45
Част III. Цели и приоритети за развитие на община Николаево за периода 2021-2027г.	53
1. Използван подход и изисквания при разработването на стратегическата част на ПИРО.	53
2. Стратегическа рамка.....	54
Част IV. Описание на комуникационната стратегия, на партньорите и заинтересованите страни и формите на участие в подготовката и изпълнението на ПИРО при спазване на принципите за партньорство и осигуряване на информация и публичност.....	59
Част V. Определяне на зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за сътрудничество с други общини - приоритетни зони за въздействие.	60
1. Същност на приоритетните зони за въздействие.	60
2. Приоритетни зони за въздействие в ПИРО на община Николаево.....	61

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Част VI. Програма за реализация на ПИРО и описание на интегрирания подход за развитие.	62
Част VII. Мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия.....	63
Част VIII. Необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО	70
1. Система за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО.	70
2. Дейности по наблюдение и оценка на ПИРО.	70
3. Система от индикатори.....	71
4. Източници на информация	71
5. Видове индикатори.	72
6. Изменение и актуализация на ПИРО.	72
Приложение 1. Програма за реализация на ПИРО на община Николаево за периода 2021-2027г. (хил.lv.)	74
Общинска програма за туризма	82
Приложение 1А. Индикативен списък на важни за общината проекти, включени в ПИРО на община Николаево за периода 2021-2027 г. (хил. лв.)	83
Приложение 2. Индикативна финансова таблица (хил .lv.)	85
Приложение 3. Матрица на Индикаторите.....	87

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Списък на таблиците

Таблица 1. Брой население за периода 2016-2020г.

Таблица 2. Динамика на населението по населени места за периода 2016-2020г.

Таблица 3. Възрастова структура на населението на община Николаево за периода 2016-2020г.

Таблица 4. Коефициент на естествен прираст на населението за периода 2016-2020г., ‰ (промили)

Таблица 5. Коефициент на механичен прираст на населението за периода 2016-2020г., ‰ (промили)

Таблица 6. Детски градини в община Николаево по населени места.

Таблица 7. Училища в община Николаево по населени места.

Таблица 8. Читалища в община Николаево по населени места.

Таблица 9. ВЕИ производствени инсталации в община Николаево.

Таблица 10. Защитени територии и защитени зони в община Николаево.

Таблица 11. Недвижими културни ценности на територията на община Николаево.

Таблица 12. Военни паметници на територията на община Николаево.

Таблица 13. Категоризация на населените места в община Николаево.

Таблица 14. Жилищни сгради по материал на външните стени на сградата към 2018г.

Таблица 15. Жилища по брой на стаите към 2018г.

Таблица 16. Жилища по форма на собственост към 2018г..

Таблица 17. Описание на взаимовръзките на анализа на община Николаево с резултатите от проведенния хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво, изгответ от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД.

Таблица 18. ПИРО на община Николаево в контекста на Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Списък на фигураните

Фигура 1. Динамика на основните икономически показатели на нефинансовите предприятия в община Николаево за периода 2013-2017г.

Фигура 2. Динамика на населението на община Николаево за периода 2016 -2020г.

Фигура 3. Динамика на коефициента на възрастова зависимост за периода 2014-2019г.

Фигура 4. Естествен прираст на населението на община Николаево за периода 2016-2020г.

Фигура 5. Механично движение на населението в община Николаево за периода 2016-2020г.

Фигура 6. Динамика в равнището на безработица в община Николаево за периода 2017-2019г.

Фигура 7. Динамика в равнището на средната годишна работна заплата на наетите лица за периода 2014-2018г.

Фигура 8. Организационна структура на ОА-Николаево.

Фигура 9. Схема на селищната структура на община Николаево.

Фигура 10. Стратегическа рамка на община Николаево.

Списък на картите

Карта 1. Местоположение.

Карта 2. Транспортна мрежа на община Николаево.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Част I. Въведение.

Планът за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г. определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките ѝ с другите общини в съответствие с Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 и Общия устройствен план на общината.

ПИРО е разработен за периода 2021-2027г.

ПИРО е разработен в съответствие с Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Закона за регионалното развитие и Правилника за прилагането му.

ПИРО е съобразен със специфичните условия, ред и изисквания за прилагане на нормативните документи, свързани с местното самоуправление, териториалното устройство, опазването на околната среда, кадастръра и имотния регистър за територията на община Николаево.

В допълнение, ПИРО е разработен и в съответствие с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027г. и допринася в максимална степен към цел на политиката 5 „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“.

Съгласно чл. 13, ал.2 ЗРР ПИРО на община Николаево осигурява пространства, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на община Николаево.

ПИРО като стратегически документ обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за развитие, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие на територията.

ПИРО е изработен за цялата територия на община Николаево, като са определени зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за коопериране със съседни общини.

Структурата и съдържанието на ПИРО на община Николаево са съобразени с изискванията на Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и вкл.:

Част I. Въведение.

Част II. Териториален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на община Николаево.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Част III. Цели и приоритети за развитие на община Николаево за периода 2021-2027г.

Част IV. Описание на комуникационната стратегия, на партньорите и заинтересованите страни и формите на участие в подготовката и изпълнението на ПИРО при спазване на принципите за партньорство и осигуряване на информация и публичност.

Част V. Определяне на зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за сътрудничество с други общини - приоритетни зони за въздействие.

Част VI. Програма за реализация на ПИРО и описание на интегрирания подход за развитие.

Част VII. Мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия.

Част VIII. Необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО.

Финансирането на процеса на изработване, съгласуване с партньорите и актуализиране на ПИРО се осъществява от бюджета на община Николаево.

Кметът на общината организира изработването, съгласуването и актуализирането на ПИРО и осъществява координацията и контрола по процеса на неговото разработване и съгласуване.

Със заповед на Кмета на община Николаево е сформирана работна група, която подпомага работата на избрания външен Консултант за изготвяне на ПИРО на община Николаево.

ПИРО се обсъжда и съгласува със заинтересуваните органи и организации, с икономическите и социалните партньори, както и с физически лица и представители на юридически лица, имащи отношение към развитието на община Николаево.

По заповед на Кмета на общината се провежда обществено обсъждане на проекта за ПИРО в тази фаза и на ЕО по реда на чл. 20 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми в случаите, в които такава оценка е била изискана.

По преценка на работната група, постъпилите предложения и препоръки се отразяват в проекта на ПИРО и по предложение на Кмета на община Николаево Общинският съвет го приема и одобрява.

Одобреният план за интегрирано развитие на община Николаево се представя от Кмета на общината пред Областен съвет за развитие – Стара Загора в срок до три месеца от неговото приемане от Общински съвет - Николаево.

ПИРО и решението на Общински съвет за неговото приемане се публикуват на страницата на община Николаево в интернет, както и на портала за обществени консултации на Министерския съвет.

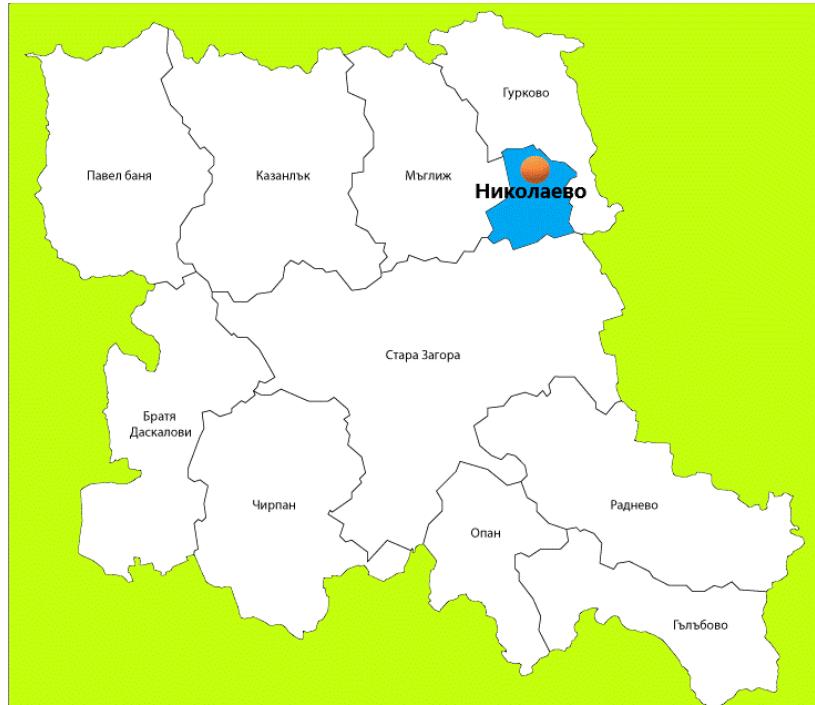
План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Част II. Территориален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на община Николаево.

1. Обща характеристика на община Николаево.

Карта 1. Местоположение

Община Николаево се намира в Югоизточна България и е една от съставните общини на област Стара Загора. Територията на община Николаево заема площ от 96.52 кв.км. или 1.87 % от територията на област Стара Загора. По данни на НСИ, населението на общината към 31.12.2020г. възлиза на 4 540 жители или 1.46% от населението на областта. Гъстотата на населението към 2019г. е 46,2 д./кв.км.

Съгласно Класификацията на териториалните единици за статистически цели в България (NUTS), община Николаево е част от района на BG3 Северна и Югоизточна България (NUTS 1) в границите на район BG34 Югоизточен (NUTS 2) и попада в обхвата на област BG344 Стара Загора (NUTS 3).

Община Николаево обхваща 4 населени места – с. Едрево, с. Елхово, гр. Николаево и с. Нова махала. .

Административният център на общината е гр. Николаево. Общината и особено административният център е с много благоприятно транспортно-географско местоположение по отношение на структуроопределящите елементи на транспортна инфраструктура - автомагистрали, първокласни пътища, главни железопътни линии, пристанища, летища. Територията на общината се пресича от участъци на един първокласен път (I-6 (E871)); един третокласен (III-5007) път и участък от ж. п. линия София – Варна. В непосредствена близост, периферно, североизточно от общината, преминава второкласен път II-55, преминаващ през Хайнбоаз. Автомагистралата София – Бургас е също в достатъчна близост до общината, южно от нея.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Съгласно националната концепция за пространствено развитие, гр. Николаево попада в групата на центрове на общини от пето юерархично ниво - много малки градове и села.

1.1. Релеф.

Релефът на територията на община Николаево е разнообразен – равнинен, хълмист и включващ част от Сърнена Средна гора. Средната надморска височина е 380 м. Районът на гр. Николаево е сравнително беден на природни ресурси. Има единични находища на нерудни полезни изкопаеми. В землището на с. Елхово се намира находище на червена глина, което не е достатъчно проучено и не е установено дали експлоатацията му би била ефективна.

1.2. Климат.

Община Николаево попада в преходно - континенталната климатична област. Климатът е умерено – континентален, повлиян е от разположението му между двете планински вериги на север – Стара планина и на юг – Средна гора. Ограничено влияние на северните въздушни маси е предпоставка за сравнително мека зима и лято без големи горещини.

През летните месеци се наблюдават значителни засушавания. Като цяло средногодишните количества валежи са достатъчни за пасищата и другата естествена тревна растителност, но са в недостиг за селското стопанство.

Климатът е подходящ за развитие на земеделието и отглеждане на трайни насаждения, зъrnени и технически култури.

Наличието на високи оградни планини възпрепятства преноса на студени въздушни маси от север, ето защо районът се характеризира със слаби ветрове, неоказващи влияние върху селското стопанство в района. Почти цялата територия на община Николаево попада в зоната на технологично неизползваемия към момента вятърен потенциал със средна годишна скорост под 4 м/сек. Въпреки това, по индикативни данни от измервания съществуват зони в хълмистата част на общината над 5 м/сек.

На територията на общината са налице подходящи природо-географски условия за изграждане на централи за производство на електроенергия от възобновяеми енергоизточници – слънчева и вятърна енергия.

1.3. Почви.

Почвите в община Николаево са разнообразни. Преобладават кафявите и кафявите горски почви. Кафявите горски почви са представени от три подтипа: кафява горска тъмна 1,9%, кафява горска светла - 4,1% и кафява горска преходна – 42,2%. Кафявите горски почви са сравнително богати, със запазено почвено плодородие (изключение са кафявите горски светли). На отделни места в резултат на унищожената на стръмните склонове дървесна растителност, част от тези почви са ерозирани и са загубили частично или цялостно дървопроизводителните си възможности.

Кафявите горски тъмни почви заемат северните изложения и се отличават с мощен почвен профил. Хумусно - акумулативният хоризонт е до 30 см, с тъмен цвят.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Кафявите горски светли почви заемат южните изложения и се отличават със значително по-малка мощност. Хумусно-акумултивният хоризонт обикновено е в рамките на 5-10 см, слабо запасени с хумус и общ азот.

Кафявите горски преходни почви заемат междинно положение и са най-разпространени. Добре запасени са с хумус и общ азот. По механичен състав кафявите горски почви са от глинесто-песъчливи до средно песъчливо-глиниести. Имат от силно кисела до слабо кисела реакция.

Почвите в района са подходящи за отглеждане на трайни насаждения, етерично - маслени и технически култури, както и някои видове зеленчуци.

В общината няма промишлени замърсители и обработваемата земя е с високо качество на почвата.

1.4. Водни ресурси.

Водните ресурси включват теченията на реките Тунджа, Радова и Лазова – предпоставка за развитието на селското стопанство. На територията на община Николаево няма микроязовири. В непосредствена близост до общината се намира язовир Жребчево, малко използван от местната общност ресурс.

Общата площ на водните течения и водни площи е 4807 дка, 3078 дка от които са рибарници.

Територията на гр. Николаево е богата на високи подпочвени води, а повърхностният отток се формира в по-голяма степен от валежите и в по-малка от снеготопенето. Данните за средногодишните количества за общината са близки до средните за страната.

1.5. Флора и фауна.

На територията на община Николаево има добри условия за опазване на жизнена биологична структура на средата.

Общината се характеризира с много богато разнообразие от растителни видове. Растителността е предимно широколистна - дъб, габър, дива ябълка, клен, глог, дива круша, върба, ясен, липа, орех, акация и др. Иголистните масиви са редки и са предимно от черен бор и частично от смърч. От храстите често срещани са: смрадлика, глог, шипка, бъз, трънка, къпина, дрян, леска и др. От тревистите растения, които се използват за билки, най-разпространение са: маточина, подбел, бял равнец, жъlt кантарион, дива чубрица, дива мента, оман, бабини зъби, блатен аир и др.

Животинският свят е също много разнообразен. Въпреки че унищожаването на горите е причинило изчезването или съвсем ограничено запазване на редица горски обитатели, в района на община Николаево се срещат зайци, сърни, елени, глигани, чакали, язовци, лисици, катерици и др. Голямо разпространение имат гризачите – зайци, мишки, лалугери и др., а от влечугите – гущер, смок, пепелянка, усойница, костенурка и др.

Орнитофауната показва голямо разнообразие. Разпространени са черни и сиви врани, гарги, дива патица, зеленоглава патица, белочела и сива гъска,

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

кадънки, полски чучулиги, синигери, поен дрозд, славей, пъстър кълвач, сова, сокол, кукумявка и др. Според направено проучване за орнитофауната на района на рибовъдно стопанство Николаево са регистрирани 167 вида от 16 разреда.

1.6. Баланс на територията.

По данни на НСИ, в структурата на територията на общината, най-голям е делът на земеделските територии – 53.50%, следван от горските територии с 37.56%. Делът на урбанизираните територии е 4.04%, водните площи представляват 4.23% от територията, а площите за транспорт и инфраструктура са 0.68%.

2. Състояние на местната икономика.

2.1. Обща характеристика.

Икономиката на община Николаево заема скромен дял в икономиката на областта. Към 2018г. броят на нефинансовите предприятия в общината е 92. Разходите за инвестиции в ДМА са 3,1 млн. лв., НПП от продажби на предприятия на 1 жител са 4,28 хил. лв., НПП от продажби на предприятията на 1 нает (среден списъчен брой) са 51,95 хил. лв. Средната годишна работна заплата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение е 10 249 лв.

Няма информация за преки чуждестранни инвестиции на територията на общината.

Фигура 1. Динамика на основните икономически показатели на нефинансовите предприятия в община Николаево за периода 2013-2017г.

Източник: НСИ

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Структуроопределящи отрасли за местната икономика са „Селско стопанство“, „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“, „Хотелиерство и ресторантърство“.

2.2. Отраслова структура.

2.2.1. Селско, горско и рибно стопанство.

Основен ресурс за развитие на разглеждания основен икономически отрасъл е ценната обработваема земя, която е включена във фонда на земеделските земи. Те са с площ 44220 дка, или 47,8% от територията на общината. Поземленият земеделски ресурс на общината, използван за развитие на селското стопанство включва основно обработваемите земи. Те са с обща площ 36003 дка

По-голямата част от земеделските земи се обработват. Обработваемите земи съставляват 81,4% от общата площ на земеделските. В структурата на обработваемите земи преобладават нивите, които заемат 85,5%. Нисък е делът на естествените ливади – едва 0,7% от обработваемите земи, което може да се разглежда като задържащ фактор за развитието на животновъдството. По отношение на категорията на земеделските земи тя е в твърде широки граници – включва земи от II до X категория, като основната част е V и VI категории.

Растениевъдство

Във вътрешноотрасловата структура по-добре развит е подотрасъл „Растениевъдство“. От земеделските култури, отглеждани на територията на общината с по-големи засети площи са зърнените (пшеница, ечемик, тритикале) и някои технически култури – зърнени (маслодаен слънчоглед) и маслено-етерични култури (маслодайна роза и лавандула). Засетите площи на последните култури са в групата на трайните насаждения.

В отделните стопански години се наблюдава промяна в засетите площи с отделни култури. Пример в това отношение са площите засети с рапица, с овес, с шарен слънчоглед. Относително стабилни са засетите площи с пшеница, маслодаен слънчоглед и др.

При трайните насаждения прави впечатление тенденцията за намаляване на площите с винени лозя, намаляват и тези, засети с маслодайна роза. От овощните видове са представени масиви от сливи, праскови и др. Трайните насаждения се отглеждат преди всичко от кооперации и арендатори.

Организационно-производствените форми на стопанисване и обработване на земеделските земи включват земеделски кооперации, арендатори и самостоятелни земеделски стопани. В землището на с. Нова махала основен селскостопански производител е ЗПК „Зорница“ с основна дейност - производство на зърно, фураж, етеричномаслени и технически култури. Освен посочената земеделска кооперация, на територията на общината има още 3 земеделски кооперации и 3 по-големи арендатори.

Животновъдство

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Това е по-слабо развития подотрасъл на селското стопанство. През последните няколко години са създадени няколко малки семейни ферми, преди всичко за отглеждане на крави. В с. Елхово е изградена модерна кравеферма на „Аскент-Пламен Пенчев“ ЕООД. Застъпено е и отглеждането на овце и на кози.

Един от задържащите фактори за развитие на животновъдството е свързан с недостига за поземлени ресурси за отглеждане на груби тревни фуражи. Площта на естествените ливади в общината е само 261 дка, което е едва 0,7% от обработваемите земи в общината. Недостатъчни са и мерите и пасишата.

Животновъдството е развито основно в частните семейни ферми и е с дребно-стоков характер. Отглежданите селскостопански животни са основно за самозадоволяване на домакинствата. Малко са животновъдните ферми, които са с подчертан стоков характер и те са за отглеждане основно на крави (млечно говедовъдство).

Горско стопанство

Горското стопанство като икономическа дейност има неголямо стопанско значение. Горският фонд е включен в обхвата на Държавно горско стопанство Гурково. Дърводобива е в съответствие с предписанията на Лесоустройствения проект. В Регистъра на горската семепроизводствена база за 2011 г. по АУП на ДГС Гурково (в обхвата на община Николаево) са включени насаждения за семепроизводство от зимен дъб (два масива) в землището на с. Конаре. Те са с площ 25,1 дка (отдел 170б) и 11,7 дка (отдел 170ж). Освен за дърводобив, в горския фонд на общината се осъществяват и дейности по събиране на билки и горски плодове – бял равнец, канарион, липов цвят, шипков плод, мащерка, риган и други.

Рибовъдство

Рибовъдството, като икономическа дейност от сектор „Аграрен“ е с традиции в икономиката на община Николаево. Наличието на няколко водоема, подходящи за развитие на сладководно рибовъдство, както и натрупаният опит и възможността за преработка на рибата са фактори за развитието на тази специфична дейност. Основен обект за промишлено рибовъдство е рибовъдна ферма „Тунджа-73“ ООД. Същата е създадена през 1973 г. на територията на бившето Тунджанско блато, намиращо се на около 2 км югоизточно от гр. Николаево и в близост до р. Тунджа. Площта на рибовъдната ферма е около 300 ха. Застъпени са сравнително широк кръг от рибовъдни дейности – от производство на хайвер и зарибителен материал до отглеждане на риба за консумация. Специализацията е в отглеждане основно на шаран (добив между 500 и 600 т.) и на други видове растителноядни риби – толстолоб, бял амур, щука, сом, лин, бяла риба и др. (добив около 100-150 т.). Днес рибовъдната ферма е с частен собственик на капитала (ТК „Холд“ АД – София).

2.2.2. Промишленост.

Преработваща промишленост

Обликът на преработващата промишленост се формира от няколко малки производства областта на производството на хранителни продукти и напитки

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

(производство на хлебни изделия, на безалкохолни напитки и др.). По 1-2 фирми от типа „микро“, осъществяват дейност в производството на опаковки за мляко и млечни продукти, за производство на изделия от дърво и др. На територията на бивша пропан-бутан станция фирма „Ардър“ ООД е развила складова дейност (склад под митнически контрол за пропан-бутан с пълначно за бутилки за битови нужди).

Добивна промишленост

Добивната промишленост е представена от производство на електроенергия от ВЕИ. На територията на фирма „ЕЛПО“ АД в гр. Николаево на площ от 65 дка фирма „Делектра“ ЕООД е изградила соларен парк от 11 200 бр. сълнчеви панели с обща мощност 2.7 Mwt.

2.2.3. Търговия и услуги.

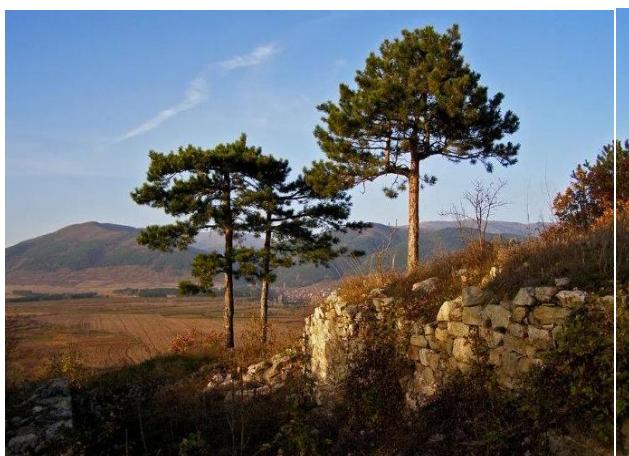
Дейност в тази осъществяват 1-2 фирми със сервизно обслужване на автомобили и мотоцикли.

2.2.4. Туризъм.

Туризмът в общината е слабо развит. Към 2020г. в общината функционират следните обекти за настаняване на туристи: къща за гости в с. Елхово – „Мелницата“ с категория 3 звезди, хижа „Момина сълза“ и хижа „Горска среща“ в горите на с. Едрево.

Някои от по-интересните туристически обекти в общината са:

Крепостта Асара

Намира се на а 500 м от северните покрайнини на гр. Николаево Според историците тя е била построена през V-VI век от византийците, като част от старопланинската крепостна система за охрана на стратегическия проход Хайнбоаз. Тя е изградена върху крайната източна гънка Дебелец – южен дял от Стара планина. Твърдината има размери 123 x 70м. и е с площ 8 дка. Почти от всички страни е защитена от стръмнини и пропasti към река Радова и към широката долина на река Тунджа. Само откъм запад полегатата седловина осигурява нормален достъп към укреплението. От 1984 г. на крепостта се

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

проводят археологични разкопки. Керамиката открита при разкопките на крепостта, е от началните векове на първата желязна епоха –XII – IX в.пр.н.е., когато тук вероятно е имало дизос / или хорион/ - тракийско светилище и укрепено тракийско селище. Укреплението заема уширеното било на хълма. Има удължена форма с дължина 128 м и ширина 62 м. Разположена е на площ 8 дка. Във вътрешността на Асара се откриват зидове, строителна керамика и подова настилка от значителен брой постройки, а източно от крепостта по склоновете на рида се проучват и останки от църква с размери 14 x 6,70 м.

пещера „Царската дупка“

„Царската дупка“ е изкуствено уширена, като според преданието е служила за таен изход и водоснабдяване. Защитната система на крепостта е четиристепенна, като отделните ѝ елементи са градени през различно време на 3 етапа. Тя се състои най-отпред от окоп /ров/ и вал, след които следват три успоредно една на крепостни стени, зидани от камък и спойка от хоросан, предна стена, междинен зид и главна стена. При южния отбранителен сектор трите по сочени зида се съединяват чрез напречна стена, за да се затвори кръга на отбраната. От тук на изток защитата е осигурена само от една стена поради стръмния наклон. Пред фронта на предната стена /протейхизмата/ се разкриват две массивни U образни кули при югозападния и южния отбранителен сектор и бастиони. Разчистени са и две порти с ширина 2,47 и 2,80 м. Особен интерес представлява откритата нова крепостна стена с дебелина 1,80 м, изградена на повече от 100 м източно от Асара, която стена обгражда значителна площ и оформя външно укрепление със селище към крепостта.

крепостта „Ташъктепе“, с. Елхово

Късноантичната и средновековна крепост Ташъктепе/Каменен хълм се намира на 3.12 км. югоизточно по права линия от центъра на село Елхово на хълм, който се отделя от северния склон на Сърнена гора. От източната и западната страна на хълма има долове със стръмни брегове, в които текат малките средногорски реки Голяма Гергещница и Малка Гергещница. Хълмът има два доминиращи върха със седловина и овраг между тях, разположени в

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

посока север- юг. В момента крепостта е разрушена и почти изравнена със земята. Крепостните стени са във вид на насип. По всяка вероятност крепостта е била с двойна крепостна стена, като северния връх е бил със самостоятелна крепостна стена. Общата площ на крепостта е 5 дка. Крепостта е съществувала през периодите V-VI век, както и през XIII-XIV век. Тази крепост е охранявала прохода през Средна гора, по който преминавал път през билото към крепостите "Сечен камък" и "Оряховица" от южните склонове на планината.

В общината има и редица тракийски могили, които все още не са проучени.

На територията на община Николаево съществува неопозитворен потенциал за развитие на туризма в направления културно-историческо наследство, селски туризъм, пешеходен туризъм, риболовен туризъм и свързаните с тях спортно-атракционни форми на туризъм.

3. Развитие на социалната сфера и човешките ресурси.

3.1. Демографско развитие и тенденции.

Брой и динамика на населението

По данни на НСИ, населението на общината към 31.12.2020г. възлиза на 4 540 жители или 1.46% от населението на областта. Гъстотата на населението към 2019г. е 46,2 д./кв.км.

Община Николаево обхваща 4 населени места – с. Едрево, с. Елхово, гр. Николаево и с. Нова махала.

По данни на НСИ, населението на Общината към 31.12.2020г. възлиза на 4 540 жители или 1.46% от населението на област Стара Загора. По брой население, община Николаево е предпоследна в областта.

Таблица 1. Брой население за периода 2016-2020г.

Години	Население на община Николаево
2016г.	4 478 жители
2017г.	4 493 жители
2018г.	4 471 жители
2019г.	4 460 жители
2020г.	4 540 жители

Източник: НСИ

Фигура 2. Динамика на населението на община Николаево за периода 2016 - 2020г.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

ДИНАМИКА НА НАСЕЛЕНИЕТО НА ОБЩИНА НИКОЛАЕВО ЗА ПЕРИОДА 2014-2019Г.

Източник: НСИ

Видно от представените данни, за периода 2016-2020г. се наблюдава прираст на населението с 62 души или 1,38%.

Динамиката на населението по населени места за периода 2016-2020г. е представена в Таблица 2.

Таблица 2. Динамика на населението по населени места за периода 2016-2020г.

Населено място	2016г.	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.
с. Едрево	530 жители	526 жители	519 жители	512 жители	530 жители
с. Елхово	463 жители	446 жители	439 жители	465 жители	503 жители
гр. Николаево	2728 жители	2765 жители	2759 жители	2722 жители	2751 жители
с. Нова махала	757 жители	756 жители	754 жители	761 жители	756 жители

Източник: НСИ

Видно от представените данни, в общинския център гр. Николаево е съсредоточена най-голяма част от населението - 60,59%, а второто по-населено място е с. Нова махала – 16,65%.

Възрастова структура на населението

Възрастовата структура на населението в община Николаево е благоприятна.

Таблица 3. Възрастова структура на населението на община Николаево за периода 2016-2020г.

Население в под, във и над трудоспособна възраст в община Николаево за периода 2016-2020г. (отн. дял)	2016.	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Под трудоспособна възраст	27,89%	28,02%	28,18%	27,67%	27,05%
Трудоспособна възраст	51,38%	51,39%	51,67%	52,49%	53,15%
Над трудоспособна възраст	20,72%	20,59%	20,15%	19,84%	19,80%

Източник: НСИ, собствени изчисления

От представените данни е видно, че за разглеждания период 2016-2020г. се наблюдават малки вариации на стойностите на населението в различните групи и като цяло възрастовата структура на населението е благоприятна - характеризира се с висок дял на населението в под трудоспособна възраст и понисък дял на населението в над трудоспособна възраст.

Коефициент на възрастова зависимост

Коефициентът на възрастова зависимост (V) показва броя на лицата от населението в „зависимите” възрасти (населението под 15 и на 65 и повече години) на 100 лица от населението в „независимите” възрасти (от 15 до 64 години). Показателят показва степента на застаряване на населението. Стойността на показателя през 2019г. е 76,08%, като е налице положителна тенденция на подобряване стойността му в сравнение с 2014г.

Данните са представени във Фигура 3.

Фигура 3. Динамика на коефициента на възрастова зависимост за периода 2014-2019г.

Източник: НСИ

Полова структура на населението

За целия разглеждан период, половата структура на населението на община Николаево се характеризира с превес на мъжете над жените. Съотношението към 2020г. е 50,42% мъже и 49,58% жени.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Образователна структура на населението

Определящо значение за качествената характеристика на човешките ресурси и формирането на техните професионални умения в трудовия процес, има образователното равнище на населението. Образователната структура има важно значение за репродуктивните нагласи и поведение на населението.

Към момента на изготвяне на ПИРО няма актуални данни за образователната структура на населението на Общината.

Естествен прираст на населението

За разглеждания период 2016-2020г. в Общината са родени общо 407 деца, а броят на починалите жители за периода 2016-2020г. е общо 392. Естественият прираст на населението е отрицателен единствено за 2016г. и 2019г. Като цяло данните са благоприятни.

Фигура 4. Естествен прираст на населението на община Николаево за периода 2016-2020г.

Източник: НСИ

Коефициент на естествен прираст

Аналогични са стойностите и на коефициента на естествен прираст на населението за периода 2016-2020г.

Таблица 4. Коефициент на естествен прираст на населението за периода 2016-2020г., ‰ (промили)

Година	2016г.	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.
Стойност	-1,3‰	-2,0‰	-5,4‰	-2,7‰	0‰

Източник: И.П.И.

Механичен прираст на населението

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Механичният прираст на населението на община Николаево за периода 2016-2020г. също е с благоприятни стойности с изключение на 2016г. и 2018г. Най-благоприятна е стойността му през 2020г.

Фигура 5. Механично движение на населението в община Николаево за периода 2016-2020г.

Източник: НСИ

Коефициент на механичен прираст

Аналогични са стойностите и на коефициента на механичен прираст на населението за периода 2016-2020г.

Таблица 5. Коефициент на механичен прираст на населението за периода 2016-2020г., ‰ (промили)

Година	2016г.	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.
Стойност	-0,1‰	0,1‰	-1,0‰	0‰	1,8‰

Източник: И.П.И.

Налице са предпоставки за подобряване демографската ситуация в общината.

3.2. Икономическа активност, заетост и безработица. Доходи на населението.

Броят на наетите лица по трудово и служебно правоотношение през 2019г., по данни на И.П.И., е 394 души. Отново по данни на И.П.И., през януари 2021г. на 1 свободно работно място в общината се падат 32 безработни лица.

По данни на Агенция по заетостта към Министерство на труда и социалната политика, равнището на безработица в община Николаево за периода 2017-2019г. е намаляло с 21.10 процентни пункта. Данните са представени във фигура 6.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Налице е подобряване пазара на труда в общината, но безработицата и през 2019г. е една от най-високите в областта.

Фигура 6. Динамика в равнището на безработица в община Николаево за периода 2017-2019г.

Източник: Агенция по заетостта към Министерство на труда и социалната политика

По данни на И.П.И., коефициентът на трайна безработица през 2019г. в община Николаево е 4,19%.

По данни на И.П.И. средната брутна месечна заплата в община Николаево през 2019г. е 915,00 лв. на месец, като е регистриран ръст спрямо 2016г. с 35,58%.

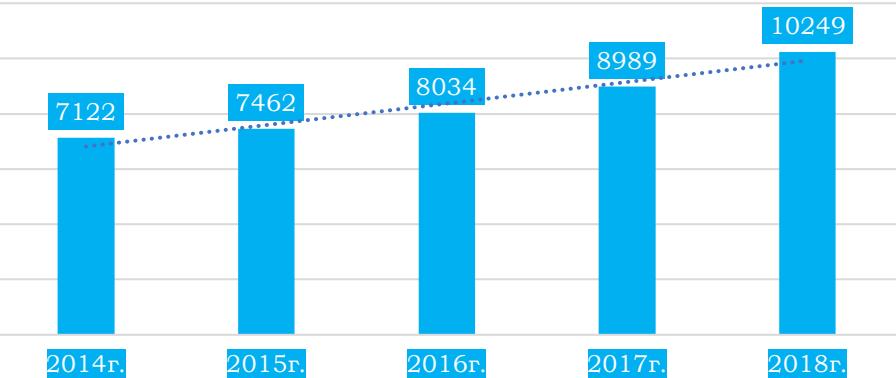
Средната годишна работна заплата за периода 2014-2019г. нараства от 7122 лв. през 2014г. на 10 249 лв. през 2018г.

Фигура 7. Динамика в равнището на средната годишна работна заплата на наетите лица за периода 2014-2018г.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Динамика в равнището на средната годишна работна заплата в община Николаево за периода 2014-2018г.

Източник: НСИ

За изследвания период 2014-2019г. са налице тенденции за подобряване пазара на труда в общината, намаляване на безработицата и нарастване доходите на населението.

3.3. Образование.

Образованието в община Николаево е с функционален обхват от предучилищно обучение до професионално образование.

Предучилищно образование

Таблица 6. Детски градини в община Николаево по населени места.

Наименование	Населено място
ДГ „Снежанка”	гр. Николаево
- ФИЛИАЛ „Зорница”	с. Нова Махала
- ФИЛИАЛ „Кокиче”	с. Едрево
- ФИЛИАЛ „Еделвайс”	с. Елхово

Източник: Община Николаево

Училищно образование

Училищното образование в община Николаево е представено от 1 бр. основно училище, 3 бр. начални училища и 1 бр. професионална гимназия.

Таблица 7. Училища в община Николаево по населени места.

Наименование	Населено място
ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”	гр. Николаево

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

НУ „Св. Св. Кирил и Методий”	с. Нова Махала
НУ „Васил Левски”	с. Едрево
НУ „Братя Жекови”	с. Елхово
ПГ „Атанас Дамянов”	гр. Николаево

Източник: Община Николаево

Началните училища в селата на общината са с минимален брой ученици, което формира и ниска пълняемост на паралелките в тях – по 13-14 ученика. В НУ „Св. Св. Кирил и Методий“ в с. Нова махала са формирани и паралелки със слети класове. Учениците от селата на общината, учащи в V – VIII клас пътуват до ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ в гр. Николаево. Това е и причината за сравнително високия брой на учениците в това училище – 394. По линия на ученическите пътувания към гр. Николаево пътуват 46 ученика от с. Едрево, 45 ученика от с. Нова махала и 9 ученика от с. Елхово. Същите се превозват с 2 броя училищни автобуси.

Материалната база на образованието е в добро състояние. Част от училищната база в началните училища в селата на общината не се използва по предназначение.

Средната образователна степен е представена с Професионалната гимназия (ПГ) „Атанас Дамянов“. Застъпените специалности в ПГ са съобразени с икономическия профил на общината. В ПГ се извършва обучение по специалностите електромонтьор по електрообзавеждане на производството, оператор в рибовъдното стопанство, оператор в керамичното производство.

В ПГ в гр. Николаево се обучават ученици от община Николаево и от села от съседните общини. По линия на ученическите пътувания към ПГ пътуват 7 ученика от с. Нова махала, 8 ученика от с. Едрево, 8 ученика от с. Зимница, 6 ученика от с. Ветрен, 2 ученика от с. Дъбово и 3 ученика от с. Елхово. Част от учениците от община Николаево учат в професионални училища в други общини.

Материалната база на професионалното образование също е в добро физическо състояние.

Училищната структура и мрежа в община Николаево е съобразена с действащите законови и подзаконови документи и нормативи и с местните, държавни и европейски стратегии за развитие на образованието.

3.4. Здравеопазване.

Инфраструктурата на здравеопазването в общината е представена само от обекти на доболничната лечебна помощ. Тя обхваща амбулатории, ползвани от общопрактикуващи лекари и стоматолози в сферата на първичната доболнична и стоматологична помощ.

Амбулаториите за първична медицинска помощ се оглавяват от общопрактикуващи лекари. Териториално същите са локализирани в две населени места – в гр. Николаево са 2 практики и по 1 в селата Нова махала и Едрево.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Всичките лекарски практики са от типа „индивидуални“, няма разкрита групова практика за първична медицинска помощ.

Стоматологичното обслужване на населението се извършва в 3 амбулатории за индивидуална практика за първична дентална помощ.

Териториално те са разположени в гр. Николаево. Един от денталистите, обслужва и ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ в гр. Николаево. Материалната база, използвана за нуждите на извънболничната лечебна помощ включва сградата на бившата здравна служба.

Спешната медицинска помощ се извързва от филиала на ЦСМП – Ст. Загора в гр. Гурково. Този филиал обслужва двете общини Гурково и Николаево.

Кадровото осигуряване на здравната система в общината е съобразено с броя на населението и с действащите нормативи за пациентската листа на общопрактикуващите лекари.

Болничното обслужване на населението от общината се извършва от МБАЛ „Христо Стамболовски“ ЕООД в гр. Казанлък и болничните заведения (МБАЛ и СБАЛ) в гр. Стара Загора..

По данни на И.П.И. през 2019г. в община Николаево се падат 2230 души на 1 лекар.

3.5. Социални дейности.

В съответствие с приетата държавна политика все по-голямо внимание се отделя на възможността за предоставяне на социални услуги на нуждаещите се в тяхната обичайна среда за сметка на услугите в специализираните социални институции.

В общината са развити следните социални услуги, предлагани в дома и в обичайна среда:

- Домашен социален патронаж (ДСП) в град Николаево, който е с капацитет 56 места. Целият капацитет на тази социална услуга е запълнен. От тази социална услуга се ползват потребители (основно възрастни хора, самотни възрастни хора, инвалиди със загубена работоспособност над 71 % и др.) от всички селища в общината. Базата на ДСП в гр. Николаево е с оstarяло оборудване и с ограничени възможности за разширяване на капацитета;
- Център за социални дейности. Същия използва материалната база на бившата здравна служба в гр. Николаево, която е ремонтирана и преустроена за целта. Ползватели на тази социална услуга са уязвими лица и групи от населението, като и лица и групи от лица в рисък – безработни, социално слаби, самотни възрастни хора, хора с увреждания и др
- Социално включване – услуга насочена към лица и групи от лица потенциални за социално изключване. Същите са основно от ромски произход. Тази социална услуга от т. нар. "резидентен" тип е ориентирана към придобиване на умения за полагане на качествени здравни грижи за правилното отглеждане и обучение на своите деца, подготовка за по-лесно

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

интегриране на трудовия пазар, за стимулиране на предучилищното обучение на децата и др. Материалната база за този социална услуга включва пригодени помещения от общински сграден фонд (първи етаж на бивша здравна служба в гр. Николаево, първи етаж във втори корпус на ЦДГ в с. Нова махала, помещение в кметството на с. Едрево)

- Център за рехабилитация и дом за възрастни хора. По тази социална услуга е реализиран първи етап на спечелен проект за преустройство на бивша детска градина в гр. Николаево. Реализацията на втория етап е замразена, поради спиране на финансирането.

По различни национални програми в община Николаево са разкрити социални услуги - „домашен помощник“, „социален асистент“ и др. По тези социални услуги са определени 14 лица, изпълняващи функциите на домашни помощници и социални асистенти, обръжващи в продължение на 8 месеца 31 самотно живеещи хора и хора с увреждания на територията на община Николаево.

На територията на община Николаево не са разкрити специализирани социални институции, което е една от първостепенните задачи на общинското ръководство за периода 2021-2027г.

3.6. Култура.

Инфраструктурата на културата в община Николаево е представена основно от обекти за комплексна читалищна дейност.

Таблица 8. Читалища в община Николаево по населени места.

Наименование	Населено място
НЧ "Васил Левски 1923"	гр. Николаево
НЧ "Зорница - 1928"	с. Нова Махала
НЧ "Кънъо Едрев Папазов - 1928"	с. Едрево
НЧ "Христо Смирненски - 1899"	с. Елхово

Източник: Община Николаево

Една от основните читалищни дейности е библиотечната. Във всички читалища има читалищни библиотеки. Любителското творчество (художествената самодейност) е другата добре представена читалищна дейност. Създадени са певчески и танцовални групи. Читалищата са основните участници в реализацията на годишните Общински културни календари. С най-богата читалищна дейност е НЧ „Васил Левски“ – гр. Николаево. Към него създадени три състава за народни танци. Певческа група има в читалището в село Елхово, а към читалището в с. Едрево са създадени самодеен и фолклорен състав.

Нова дейност в читалищата е да компютърните и интернет залите, финансирана по програма „Глобални библиотеки“. Такива има разкрити в НЧ. „В. Левски“ в гр. Николаево и НЧ „Зорница“ – с. Нова махала

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Културно наследство на общината е представено и от религиозните храмове:

- Църквата „Св. Св. Кирил и Методий“ в гр. Николаево е построена през 1897 година и е с над 110 годишна история, с ценни стенописи и икони;
- Църквата „Св. Архангел Михаил“ в с. Елхово е построена през 1842 година;
- Параклисът в с. Нова махала е построен с дарения от жителите на селото и финансовата подкрепа на Тодор Ботев Диманов.

3.7. Спорт.

Спортът и физическото възпитание в община Николаево са свързани основно с провеждане на инцидентни спортни мероприятия. Основен спортен клуб в общината е СФК „Бенковски“

Инфраструктурата на спорта включва два спортни обекта:

- стадион в гр. Николаево;
- Спортна зала в гр. Николаево.

Стадионът в гр. Николаево с площ 1522 м² се ползва основно от СФК „Бенковски“, както и за спортни мероприятия от Спортния календар на общината.

Спортната зала в гр. Николаево е разположена в двора на ОУ „Св. св. Кирил и Методий“. Тя е построена през 2005 г. Разположена е на площ от 842 м², а РЗП е 935 м², като на две нива са разположени спортни игрища, тенис зала, фитнес съоръжения. Използва се и като ученическа спортна база и за други спортни прояви в общината. В съседство със залата има и волейболна площадка.

4. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията.

4.1. Транспортна инфраструктура и достъпност на територията.

Транспортният достъп “от” и “до” община Николаево е от значение за устройственото планиране от гледна точка на условията за реализиране на външните (входящи и изходящи) връзки със съседните общини и с останалата част на страната.

Общинският център - гр. Николаево е разположен до важни транспортни артерии: автомагистрала София - Бургас, магистрален път Русе – Свиленград през “Прохода на Републиката” и задбалканската ж.п.линия. Това е предпоставка за развитието на потенциала на общината като транспортно-комуникационен център и представянето ѝ като привлекателно място за външни инвестиции.

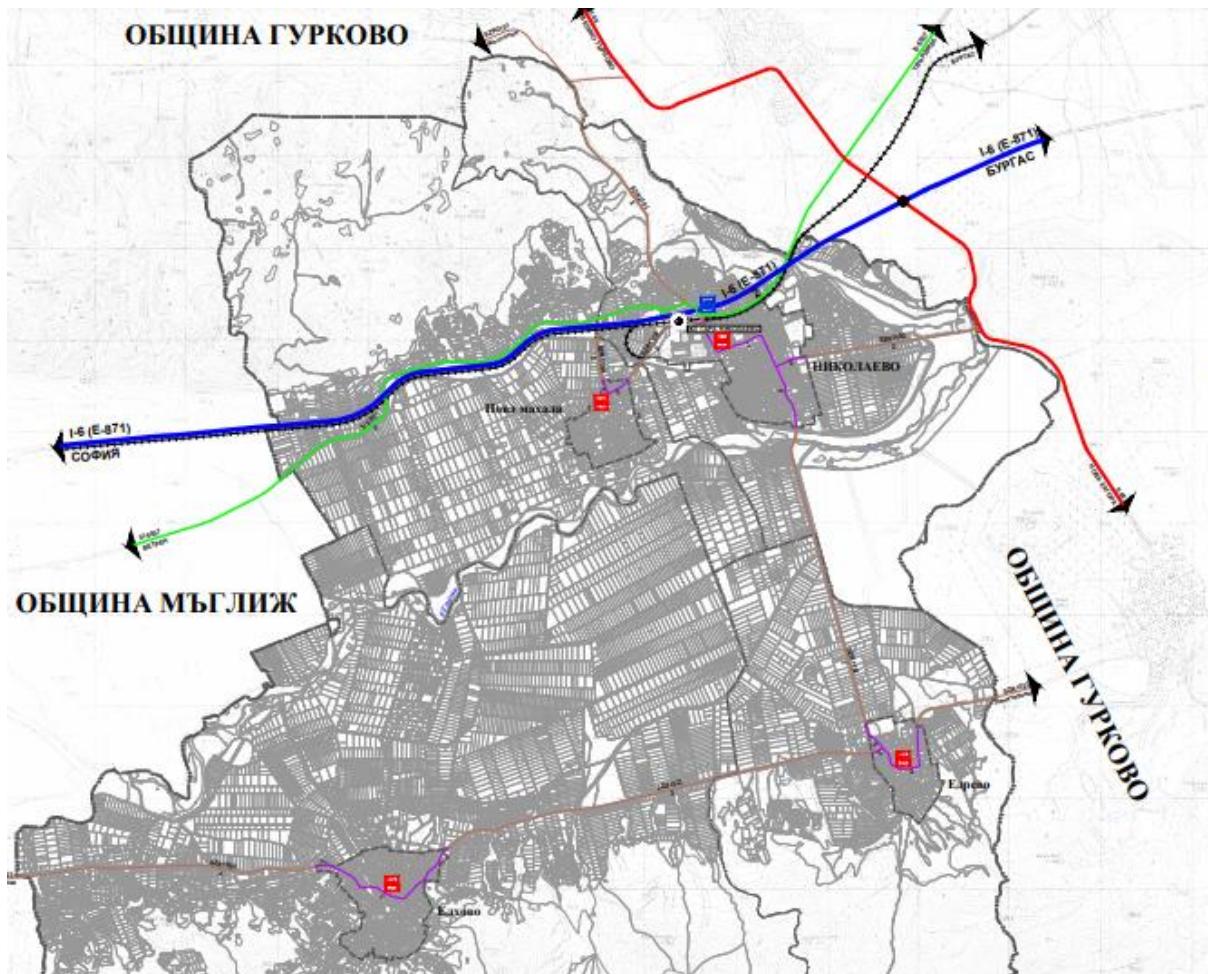
План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Карта 2. Транспортна мрежа на община Николаево.

Източник: ОУП на община Николаево

4.1.1. Пътна инфраструктура.

Основните пътни направления на TEN-T мрежата се формират от

пътищата с международно и национално значение - автомагистрали и пътища първи клас, чиято дължина представлява 18,4% от общата дължина на пътната мрежа в страната. Тези пътища осигуряват интеграцията на пътната мрежа на страната с тази на съседните страни и имат важно значение за интегрирането на територията, както в национален, така и в европейски план.

През територията на Югоизточния район (ЮИР) преминава един от основните коридори на TEN-T мрежата - „Ориент/Източно-Средиземноморски”, както и други направления от основната и широкообхватна TEN-T мрежа.

През територията на община Николаево не преминават автомагистрали.

Основните транспортно – комуникационни пътни артерии от републиканската пътна мрежа (РПМ) на територията на община Николаево са следните:

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

- Републикански път I-6 (Е-871) – Кюстендил-София-Карлово-Бургас; прави връзка с републикански път II-55 към прохода Хайнбоаз;
- Републикански път III-5007 – връзка на община Николаево с Ветрен и Твърдица; прави връзка с републикански път II-55 към прохода Хайнбоаз;

Основните транспортно – комуникационни пътни артерии от общинската пътна мрежа (ОПМ) на територията на община Николаево са следните:

- Общински път SZR3103 / SZR1102 / Николаево - помп. станция - / II - 55 /;
- Общински път SZR2101 / III - 5007 / Николаево - Граница общ. (Николаево - Гурково) - Брестова - Дворище – Жълтопоп;
- Общински път SZR1023 / II - 55 / Паничево - Граница общ. (Гурково - Николаево) - Едрево - Елхово - Граница общ. (Николаево - Мъглиж) - / III - 5007 /;
- Общински път SZR1100 / III - 5007, Ветрен - Гурково / - Нова Махала – Николаево;
- Общински път SZR1102 / SZR1023, Паничево - Елхово / - Едрево - Николаево - / III - 5007 /;

На територията на общината пътната мрежа от РПМ е добре развита, но следва да се подобрят експлоатационните характеристики на път III-5007 Ветрен-Гурково-Конаре. Част от общинските пътища са в лошо състояние и се нуждаят от сериозен ремонт и поддържане.

Съгласно Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион, община Николаево попада в групата на 23 броя центрове на общини в Югоизточен регион, които са в най-благоприятна позиция – обслужват се от пътища с международно и национално значение.

Обществен транспорт

Масовият обществен пътнически транспорт е представен от 8 автобусни линии, преминаващи през територията на община Николаево:

- Николаево – Стара Загора (през Елхово и Едрево)
- Стара Загора – Николаево (през Елхово и Едрево)
- Гурково – Николаево – Казанлък
- Казанлък – Николаево – Гурково
- Гурково (през Паничево) – Едрево – Елхово (за Казанлък)
- Гурково – Николаево – Нова махала – Стара Загора
- Стара Загора – Нова махала – Николаево – Гурково

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Ученически автобус – от 2007 г. превозва ученици от училище „Св. Св. Кирил и Методий“ в гр. Николаево по график, обвързан с учебния процес (Николаево – Нова махала – Николаево; Николаево – Едрево – Елхово – Николаево; Николаево – Ветрен – Зимница – Николаево). Ученическият автобус прави 232 км пробег на ден и превозва 77 бр. ученици.

Сериозен проблем представлява и редовната транспортна комуникация между селищата в общината. Поради липса на достатъчен пътникопоток частните фирми не проявяват интерес към обслужване на тези маршрути. Следователно трябва да се търси възможност за осигуряване на общински транспорт.

4.1.2. Железопътна инфраструктура.

През територията на община Николаево преминава част от главната железопътна линия София – Казанлък – Карнобат – Варна - жп линия З Илиянци-Карлово-Тулово-Дъбово-Зимница и Карнобат-Комунари Синдел разпределителна-Варна фериботна-Разделна - обслужва най-северната част на Югоизточния район, свързвайки го с вътрешността на страната. В участъка Карнобат-Варна линията е включена в широкообхватната TEN-T мрежа на територията на страната и свързва ЮИР със Североизточния район.

Дължината на трасето на ж.п. линията, преминаваща през територията на община Николаево е 6.450 км. Ж.п. линиите заемат площ от 113 дка от общата площ на общината. Единствената ж.п. гара на територията на общината е в гр. Николаево, която обслужва всички селища.

Съгласно Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион, община Николаево попада в групата на 20 броя общини, които се обслужват от ж.п. линии, част от инфраструктурата на TEN-T мрежата и имат възможности за комуникации на по-високо териториално ниво, съответно-по-добри възможности за развитие.

4.2. ВиК инфраструктура.

4.2.1. Водопроводна мрежа.

Водоснабдяването на общината се осъществява посредством каптажи, дренажи, тръбни кладенци, черпателни резервоари, напорни резервоари, външни и вътрешни водопроводни мрежи както следва:

- каптажи – 3 бр.
- дренажи – 5 бр.
- тръбни кладенци – 5 бр.
- черпателни резервоари – 1бр. – 6 куб. м; 1 бр. – 50 куб. м
- помпени станции – 4 бр. с обща мощност 152,5 KW
- напорни резервоари – 6 бр. с общ обем 1330 куб. м

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

- външни водопроводи с дължина 19893 м
- вътрешни водопроводи с дължина 39202 м

Водопроводната мрежа е амортизирана, което води до високи загуби на вода. С. Елхово е с изцяло нова водопроводна мрежа подменена с полиетиленови тръби.

За осигуряване на населението с качествена питейна вода е необходимо да бъде реконструирана външната и вътрешна водопроводна мрежа на общината с обща дължина – 50,5 км.

4.2.2. Канализационна мрежа.

Гр. Николаево, с. Нова Махала, с. Елхово и с. Едрево не са канализирани. Битовите отпадъчни води се отвеждат в локални попивни или изгребни ями. Те се просмукват в почвата и подпочвените води. Това създава неблагоприятни санитарно-хигиенни условия. През осемдесетте години на 20 век в гр. Николаево при строителството на „Завода за електропорцелан“ е изграден битов канал от завода до р. Тунджа с диаметър 200 мм. В него са се включили прилежащите имоти по трасето. Същият е неофициален, не се експлоатира от ВиК Ст. Загора и замърсява р. Тунджа. Има изградени частични дъждовни повърхностни канавки по някои от улиците на града с малки дълбочини и наклони, което не решава въпроса с отводняването на улици.

От съществена важност е изграждането на канализационна мрежа в общината, както и ПСОВ за гр. Николаево и с. Нова махала и изграждане на модули пречиствателни съоръжения в с. Едрево и с. Елхово.

4.3. Електроснабдяване, енергийна ефективност и ВЕИ.

В рамките на общината не преминават преносни (400kV и 220kV) и разпределителни (110kV) електропроводни мрежи. Също така няма изградени разпределителни подстанции.

Електрозахранването на община Николаево се осъществява посредством 5 бр. въздушни електропровода 20 kV, които от своя страна се захранват от 2бр.разпределително-понизителни подстанции-110/20kV., (разположени извън територията на община Николаево).

Всички населени места в общината са електрифицирани, като е осигурено ел. захранването както на населението, така и на бизнеса.

Към 2020г. в община Николаево функционират 4 бр. централи за производство на електроенергия от възобновяеми енергийни източници - фотоволтаични електрически централи.

Таблица 9. ВЕИ производствени инсталации в община Николаево.

Населено място	Вид/наименование	Мощност
Гр. Николаево	ФЕЦ "Агро-Хоуп"	0.082 МВт

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

С. Нова махала	ФЕЦ "Нова солар - Нова махала"	0.048 МВт
Гр. Николаево	ФЕЦ "Фей енд Ко - Николаево"(ел. 1)	2.02 МВт
Гр. Николаево	ФЕЦ "Фей енд Ко - Николаево" (ел. 2)	0.68 МВт

Източник: ВЕИ регистър

Към момента са разработени: Дългосрочна общинска програма за енергийна ефективност и насърчаване използването на енергия от ВЕИ и биогорива за периода 2020-2030г., както и Краткосрочна общинска програма за енергийна ефективност и насърчаване използването на енергия от ВЕИ и биогорива за периода 2020-2023 г.

4.4. Газоснабдяване.

През територията на община Николаево преминава трасето на преносен газопровод на Ситигаз България ЕАД, който пресича терена в посока изток – запад, като продължава в съответните посоки на териториите на общините Мъглиж и Гурково. Изградено е и газохранилище в производствената зона на гр. Николаево (територията на бившето „ЕЛПО“), което се охранява.

4.5. Информационна и телекомуникационна инфраструктура.

Всички селища на общината са телефонизирани. Селищата се покриват от аналогови телефонни централи в гр. Николаево, с. Нова махала, с. Едрево и с. Елхово. Пътността на мрежата е около 300 телефонни поста на 1000 души. Към момента те задоволяват нуждите на селищата.

За цялата община следва да се търсят възможности за изграждане на цифрова телефонна централа и да се увеличи броят на телефонните постове в съответствие с развитието и нарастващите нужди на бизнеса и населението от комуникации.

Територията на община Николаево се покрива от действащите мобилни оператори.

4.6. Управление на отпадъците.

На територията на общината няма функциониращи площиадки за биологични отпадъци, за мъртви животни (животински отпадъци), за строителни отпадъци, както и депа за битови отпадъци.

Проблемите с управлението на отпадъците в община Николаево са идентични с тези, които съществуват в повечето малки общини в страната. В основата на тези проблеми стоят както недостатъчните финансови средства, така и информация за количествата генериирани отпадъци на територията на общината и техният състав, поради липсата на изградени измервателни съоръжения на общинското депо за твърди битови отпадъци.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

По настоящем общината използва претоварната станция в Община Гурково, на която електронен кантар измерва отпадъка и операторите издават приемни бележки за постъпващите количества отпадъци. Претоварната станция е разположена в землището на гр. Гурково и отстои на около 5 км от град Николаево.

Генерираните на територията на Общината отпадъци са с преобладаващ битов и селскостопански характер.

Организирано сметосъбиране и сметоизвозване се извършва във всички населени места – град Николаево, с. Нова Махала, с. Елхово, с. Едрево. Дейността се извършва от община Николаево с 1 брой собствен специализиран сметосъбиращ автомобил.

Събирането на битовите отпадъци се извършва смесено, в контейнери тип „Бобър“ с вместимост 1,1 м³ - 38 броя и кофи тип „Мева“ с вместимост 80 л – 1060 бр, пластмасови кошове с вместимост 120 л. – 170 бр. и 240 л.- 260 бр.

Честотата на сметоизвозване е съответно 2 пъти месечно за гр. Николаево, Нова Махала, Едрево и Елхово.

Събраните битови отпадъци не се преработват преди депонирането им. Претоварната станция в град Гурково обслужва община Гурково, община Николаево, община Твърдица и община Мъглиж.

Количеството на генерираните битови отпадъци е променлива величина – функция от броя на населението, годишния сезон, мястото, начина на живот, стандарта на населението и други.

Съществува проблем с изхвърляне на отпадъци в неопределени за това места.

Химикалите от селското стопанство (хербициди и пестициди) следва да бъдат съхранявани на определени за това места (складове), които да се контролират.

На територията на община Николаево пестицидите от всички складове са преопаковани и предадени на специализирана фирма за унищожаване.

Със подписването на приемо-предавателния протокол, от общината отпада задължението да бъде собственик на пестицидите.

5. Екологично състояние и рискове.

5.1. Въздух.

Поради липсващи замърсители като промишлени предприятия, натоварени транспортно – комуникационни артерии и пр., въздухът е чист. Като заплаха за увеличаване на замърсяването могат да бъдат посочени:

- увеличаване на автомобилният трафик,

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

- нарастване количеството на остатълния автомобилен парк,
- увеличеното потребление на отопителни материали през зимния период,
- неправомерното изгаряне на растителни отпадъци /изсъхнали градински отпадъци и листа/ през студеното полугодие/ .

Контролът върху замърсяването от МПС се осъществява от органите на Пътна полиция по показатели - димност, въглероден оксид, азотни оксиди, въглеводороди.

При липса на вятър, отделяния дим се задържа ниско над жилищните сгради, които са с преобладаваща ниска индивидуална застройка, и предизвиква задушлива миризма.

През зимния период, поради използването основно на твърдо гориво за отопление от домакинствата се наблюдава замърсяване със серен диоксид. Поради малобройността на населението тези замърсявания на въздуха не могат да бъдат определени като много тежък проблем.

5.2. Шум

Акустичните показатели са в нормите. Не се отчитат завишени показатели на нивото на шума.

5.3. Радиационна обстановка.

Радиационната обстановка се следи чрез измервания с прибор РР-51м ежедневно в сградата на общината от дежурен по общински съвет за сигурност. Наблюдават се нормални стойности на радиационния фон: 0,025 $\mu\text{Sv}/\text{h}$. Няма регистрирани завишения.

5.4. Рискове от природни бедствия и аварии.

Като цяло рисковете от природни бедствия и аварии на територията на община Николаево са слаби и ограничени.

Има известен риск от наводнения от повишеното ниво на водите на р. Тунджа и на рибариците, както и от язовир Копринка.

По данни на Басейнова дирекция за управление на водите „Източнобеломорски район“ на територията на община Николаево има определен един район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) с код BG3_APSPR_TU_04 (на речния басейн на р. Тунджа). Рискът е определен като висок.

В общината няма особен риск от снегонавявания. Снегопочистването е организирано. Има риск от пожари в края на лятото, поради палежи на нивите преди есенната оран. Макар и рядко, съществува риск от градушки.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Няма активни свлачища на територията на общината. Газохранилището в гр. Николаево е под наблюдение.

5.5. Природно защищени зони и територии.

Зашитените зони и територии в община Николаево са представени в Таблица 10.

Таблица 10. Защитени територии и защищени зони в община Николаево.

Защитени зони в община Николаево			
Категория	Наименование	Местонахождение	Площ
Защитена зона по директивата за местообитанията	Река Тунджа 1	гр. Николаево, с. Елхово, с. Нова махала	Обща площ 9503.0 хектара
Защитена зона по директивата за птиците	Язовир Жребчево	гр. Николаево	Обща площ 2513.0 хектара

Източник: Регистър на защитените територии и защищените зони в България

Съгласно Социално-икономическия анализ на районите в РБългария, според дела на териториите, заети от обекти на НЕМ, българските общини са разделени на 6 групи. Община Николаево попада в Шеста група - под 10% (64 броя) - Общини от равнините и нископланински части на страната с висок процент на обработвани земи. В някои от тях делът на НЕМ е изключително нисък - под 1-2%.

6. Административен капацитет на общинската администрация за реализация на ПИРО, както и необходимостта от укрепването му.

Общинска администрация – Николаево осигурява изпълнението на законите, подзаконовите нормативни актове, решенията на общинския съвет, подпомага кмета на общината при осъществяване на правомощията му, осигурява технически дейността му, подпомага Общинския съвет и осигурява дейността му, извършва дейност по административното обслужване на гражданите, физическите и юридическите лица.

Общинската администрация, при осъществяване на своята дейност, се ръководи от принципите на законност, равнопоставеност, прозрачност, достъпност, отговорност, целесъобразност и ефективност.

Община Николаево е юридическо лице на бюджетна издръжка с административен център гр. Николаево. В състава на общината влизат и още 3 населени места – с. Нова Махала, с. Едрево и с. Елхово.

Цялата дейност на общината се ръководи от Кметът на община Николаево.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Кметът на община Николаево назначава 2 бр. заместник – кметове: Заместник-кмет "Административно и техническо обслужване" и Заместник-кмет "Финанси и общински дейности".

В състава на общината влизат три кметства – в с. Нова Махала, с. Едрево и с. Елхово.

Общинската администрация е организирана в Обща и Специализирана. Общата численост на персонала е 31 служители.

Общинска администрация Николаево е структурирана в 3 броя дирекции – Обща администрация – Дирекция „Административно информационно и техническо обслужване“ и Специализирана администрация – Дирекция „Общински дейности и устройство на територията“ и Дирекция „Финансово-счетоводни дейности и местни приходи“.

Дейността на общинската администрация се контролира и утвърждава от Общинския съвет.

Структурата на ОА-Николаево е представена във Фигура 8.

Фигура 8. Организационна структура на ОА-Николаево.

Източник: Община Николаево

Община Николаево разполага с достатъчен капацитет за подготовка и управление на проекти, финансиирани по различни проекти и програми на ЕС и национални програми.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Общественият ред и сигурността на територията на общината се осигуряват от Полицейски участък Гурково на РПУ Стара Загора.

Гражданския сектор в общината е слабо развит. Необходимо е да се предприемат активни действия за привличане на гражданския сектор и НПО в общината в процеса на формирането и прилагането на местните политики за развитие.

7. Културно-историческо наследство на община Николаево.

Материалното и нематериалното културно наследство и природни забележителности формират спецификата и уникалността на жизнената среда на община Николаево. В съвременния глобализиран свят културните ценности определят местната идентичност и амбианс на територията. Бръзката между бизнес и културно наследство е път за развитие и утвърждаване на духовните стойности и традиции. Съхранено, социализирано и експонирано културно-историческото наследство изгражда чувство на гордост и принадлежност на общността и отделната личност и е съществен ресурс за културен, природен, познавателен и рекреационен туризъм.

7.1. Недвижимо културно наследство на община Николаево.

В списъка на НИНКН са включени три къщи – една в с. Едрево, обявена с писмо №. 2721/23.07.1981г. и две в с. Елхово, обявени с писмо №. 1636/27.04.1979г. като „архитектурно-строителни паметници от местно значение“. Освен къщите, в списъка на НИНКН са дадени и надгробна могила източно от с. Едрево, както и некропол от 10 могили в местността „Кошук пери“, обявени за „паметници от национално значение“ с РМС №. 1711/22.10.1962 г. до с. Елхово, под селото, е обявена още през 1927г. за „народна старина“ в ДВ брой 221 могилата „Рошава Драгана“.

На 500 м северно от гр. Николаево, в местността Хисарлъка, се намират останки от византийска крепост. В местността Махмудовец, находяща се на 1,5 км източно от гр. Николаево, се намират останки от римско селище. И двата обекта са от категорията „паметници от местно значение“. Обявени са за такива в ДВ брой 75/29.09.1968г.

В град Николаево е описана селищна могила, обявена с РМС №.1711/22.10.1962г. за „археологически паметник с национално значение“. До с. Нова махала са посочени три надгробни могили в местността Гяур Кюпрю, селище в местността Махмудовец на 0,5 км източно от селото и късно-антична крепост на 4 км северозападно от селото. Тези обекти, съгласно чл. 143, ал.(3) от ЗКН са обявени за „археологически паметници с национално значение“.

Съгласно информацията, която е предоставена от общинската администрация на община Николаево, на 500 м от северните покрайнини на града, се намира крепостта Асара. Тя е изградена върху крайната източна гънка Дебелец – южен дял от Стара планина. Твърдината има размери 123 x 70м. и е с площ 8 дка. Почти от всички страни е защитена от стръмнини и пропasti към река Радова и към широката долина на река Тунджа. Само откъм запад полегатата седловина осигурява нормален достъп към укреплението. От 1984 г.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

на крепостта се провеждат археологични разкопки. Керамиката открита при разкопките на крепостта, е от началните векове на първата желязна епоха –XII – IX в.пр.н.е., когато тук вероятно е имало дизос / или хорион/ - тракийско светилище и укрепено тракийско селище. Укреплението заема уширеното било на хълма. Има удължена форма с дължина 128 м и ширина 62 м. Разположена е на площ 8 дка. В съседство с твърдината пред северната крепостна стена има пещера „Царската дупка“- наречена така от местното население. „Царската дупка“ е изкуствено уширена, като според предданието е служила за таен изход и водоснабдяване. Защитната система на крепостта е четиристепенна, като отделните ѝ елементи са градени през различно време на 3 етапа. Тя се състои най-отпред от окоп /ров/ и вал, след които следват три успоредно една на крепостни стени, зидани от камък и спойка от хоросан, предна стена, междинен зид и главна стена. При южния отбранителен сектор трите посочени зида се съединяват чрез напречна стена, за да се затвори кръга на отбраната. От тук на изток защитата е осигурена само от една стена поради стръмния наклон. Пред фронта на предната стена /протейхизмата/ се разкриват две массивни U образни кули при югозападния и южния отбранителен сектор и бастиони. Разчистени са и две порти с ширина 2,47 и 2,80 м. Особен интерес представлява откритата нова крепостна стена с дебелина 1,80 м, изградена на повече от 100 м източно от Асара, която стена обгръща значителна площ и оформя външно укрепление със селище към крепостта. Във вътрешността на Асара се откриват зидове, строителна керамика и подова настилка от значителен брой постройки, а източно от крепостта по склоновете на рида се проучват и останки от църква с размери 14 x 6,70 м. Една от многото легенди е историята за двете реки Радова и Лазова. Имената на двете реки, идващи от Хайнбоазкия балкан Радова и Лазова са свързани с легендата за двете прекрасни девойки Рада и Лаза, харесани от турски бей. За да не загубят българското си име и вяра, те решават да се хвърлят от стръмния склон от крепостта Асара и да не се разколебаят, те сплитат заедно дългите си смолисти коси и скачат в пропастта, където бушува водната стихия. Великата им саможертва не остава забравена. И днешното поколение непрекъснато споменава имената им, когато става дума за двете реки Радова и Лазова

В Розовата долина известна в момента като Долината на тракийските владетели се наброяват 1500 тракийски могили, от които само 150 проучени. Землището на гр. Николаево не прави изключение. И тук в околностите не липсват тракийски могили, които очакват проучване. За съжаление някои от тях вече са обект на иманярски набези. По спомени на местни хора в чертите на селището също е имало две могили, които са безвъзвратно унищожени. Върху едната се е намирала камбанарията на църквата, съборена през 1938 г., и по същото време е унищожена и могилата. Друг голям интерес предизвиква друга могила, наречена Четалестата. Тя е голяма, разчленена по средата от където идва и името ѝ.

В землището на с. Елхово се намира крепостта „Ташлъктепе“. Съгласно писма с изх. №. 135/05.02.2015г. и 174/20.02.2018г. на НАИМ (национален археологически институт с музей) към БАН, на територията на община Николаево няма регистрирани археологически обекти в компютърната система „Археологическа карта на България“ (АИС АКБ).

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Пълен списък на недвижимите културни ценности на територията на община Николаево, е представен в Таблица 11.

Таблица 11. Недвижими културни ценности на територията на община Николаево.

Обект	Населено място	Вид	Значение
Надгробна могила - източно	с. Едрево	Археологическа НКЦ	Национално
Некропол от 10 могили - м."Кошук пери"	с. Едрево	Археологическа НКЦ	Национално
Къща на Минка Иванова Глушкова	с. Едрево	Архитектурно-строителна НКЦ	-
Къща на Митъо Стоянов Вълчев	с. Едрево	Архитектурно-строителна НКЦ	-
Къща на Тоньо Минев Петров	с. Едрево	Архитектурно-строителна НКЦ	-
Могила "Рошава Драгана" - под селото	с. Едрево	Археологическа НКЦ	Народна старина
Останки от византийска крепост - м. "Хисарлъка", 500м северно	Гр. Николаево	Архитектурно-строителна от Античността и Средновековието НКЦ	Местно
Останки от римско селище - в "Махмудовец", 1.5км източно	Гр. Николаево	Архитектурно-строителна от Античността и Средновековието НКЦ	Местно
Селищна могила	Гр. Николаево	Археологическа НКЦ	Национално
Три надгробни могили - м.Тяур кюпрю"	с. Нова махала	Археологическа НКЦ	Национално
Селище - м."Махмудовец", 0.5км източно	с. Нова махала	Археологическа НКЦ	Национално
Късноантична крепост - 4км северозападно	с. Нова махала	Археологическа НКЦ	Национално

Източник: ОУП на община Николаево

С писмо № 4349 от 04.12.1992 г. на НИПК всички възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните от 1885, 1912-1913, 1915-1918, 1944-1945 години са деклариирани като исторически паметници на културата по смисъла на чл.12 от ЗПКМ /отм./, и съгласно §12, ал.1 от ЗКН притежават статут на НКЦ. Войнишки паметници на територията на община Николаево са:

Таблица 12. Военни паметници на територията на община Николаево.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

	Наименование	Населено място
1.	Архитектурен паметник-пирамида на загиналите във войните 1912-1913г., 1915-1918г., 1944-1945 г	гр. Николаево
2.	Паметна плоча на загиналите за Родината	с. Едрево
3.	Паметна плоча за загиналите за свобода на Родината герой	с. Елхово
4.	Паметник на загиналите във войните	с. Нова махала

Източник: Регистър на военни паметници в област Стара Загора

7.2. Движимо културно наследство.

По време на археологическите разкопки на крепостта „Асара“ са открити много железни предмети от въоръжение – копия, стрели, бойни брадви и предмети от ежедневната трудова дейност – занаятчийски инструменти, земеделски сечива. От мед, месинг, бронз и сребро са открити предимно накити – обеци, гривни, копчета, ажурно оформени коланни апликации, пръстени, халки, изящно оформено птиче върху дръжка и др.

Към движимите културни ценности спада и музеината етнографска сбирка в гр. Николаево.

7.3. Нематериално културно наследство.

Културният живот в община Николаево е съсредоточен главно в читалищата.

Празниците, съборите и родовите срещи по населени места са следните:

- 24 май - Община Николаево;
- Никулден – Николаево;
- Цветница - Нова махала;
- Илинден – Едрево;
- Архангеловден – Елхово.

Обичаите се спазват при празнуването на традиционните празници.

8. Селищна мрежа и жилищен сектор.

8.1. Селищна мрежа.

Селищната мрежа на община Николаево вкл. четири населени места - град Николаево и селата Нова махала, Елхово и Едрево.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Анализът на пространствената характеристика на селищната мрежа в община Николаево показва една специфична особеност. Селищната мрежа се е формирала в характерен линеарен тип, следващ граничните контури между долината и хълмистите части в подстъпите към ограждащите планини. Гр. Николаево и с. Нова махала са в подножието на Стара планина, а селата Едрево и Елхово – към Сърнена Средна гора.

Тази пространствена особеност в организацията на селищната мрежа оказва и ще оказва влияние на функционирането на селищата в община Николаево.

Фигура 9. Схема на селищната структура на община Николаево.

Източник: ОУП на община Николаево

Близкото разположение на населените места до ключови транспортно-комуникационни артерии е мощен фактор, определящ както пространствената характеристика на селищната мрежа, така и функционалната характеристика на населените места.

Съгласно НКПР, община Николаево попада в групата на слабо урбанизираните общини (периферни).

Съгласно Единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици (ЕКАТТЕ) община Николаево е община от 5 категория.

Таблица 13. Категоризация на населените места в община Николаево.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

№	Код	Наименование на населеното място	Категория
1.	27070	с. Едрево	7
2.	48163	с. Елхово	7
3.	51648	гр. Николаево	4
4.	51888	с. Нова махала	6

Източник: Актуална категоризация на населените места

8.2. Жилищен сектор.

Преобладаващата част от застрояването в населените места е с малка височина - 1-2 етажа, като само в гр. Николаево има малък брой сгради (жилищни и административни и др.) с повече от три етажа.

По данни на НСИ, броят на жилищата в общината към 31.12.2018г. е 2015 броя, а жилищните сгради са 1857 броя. Общата полезна площ на жилищата е 145334 кв. м.

Конструкция на жилищния фонд

Таблица 14. Жилищни сгради по материал на външните стени на сградата към 2018г.

Област/Община	Общо	Жилищни сгради по материал на външните стени на сградата			
		панелни	стоманобетонни	тухлени	други
Област Стара Загора	89558	765	1992	60079	26722
Община Николаево	1857	5	3	871	978

Източник: НСИ

Жилища по брой на стаите

Таблица 15. Жилища по брой на стаите към 2018г.

Област/Община	Общо	Жилища по брой на стаите					
		1-стайни	2-стайни	3-стайни	4-стайни	5-стайни	6-стайни и повече
Област Стара Загора	175969	11555	56996	62541	31459	7346	6072
Община Николаево	2015	108	464	843	365	148	87

Източник: НСИ

Видно от представените данни, с най-голям дял са жилищата са 3 – стайните и 2-стайните жилища, съответно – 41.84% и 23,08%.

Жилища по форма на собственост

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Таблица 16. Жилища по форма на собственост към 2018г..

Област/Община	Общо	Жилища по форма на собственост		
		държавни и общински	частни на юридически лица	частни на физически лица
Област Стара Загора	175969	3303	1707	170959
Община Николаево	2015	19	2	1994

Източник: НСИ

Видно от представените данни, 98.96% от жилищата в общината са частни на физически лица.

Жилища на 1000 души от населението

По данни на НСИ, на 1000 души от населението се падат 450,68 жилища при 556,24 броя за областта.

Среден брой лица на едно жилище

Средния брой на обитателите на едно жилище към 2018г. в община Николаево е 2,22 души, при средно 1,80 души за областта.

9. Анализ на връзката на община Николаево със съседните територии извън административните ѝ граници, които имат потенциал да влияят върху развитието на населените места и териториите в рамките на общината.

Общинският център - гр. Николаево е разположен до важни транспортни артерии: автомагистрала София - Бургас, магистрален път Русе – Свиленград през "Прохода на Републиката" и задбалканската ж.п. линия. Това е предпоставка за развитието на потенциала на общината като транспортно-кумуникационен център и представянето ѝ като привлекателно място за външни инвестиции.

Основните пътни направления на TEN-T мрежата се формират от пътищата с международно и национално значение - автомагистрали и пътища първи клас, чиято дължина представлява 18,4% от общата дължина на пътната мрежа в страната. Тези пътища осигуряват интеграцията на пътната мрежа на страната с тази на съседните страни и имат важно значение за интегрирането на територията, както в национален, така и в европейски план.

През територията на Югоизточния район (ЮИР) преминава един от основните коридори на TEN-T мрежата - „Ориент/Източно-Средиземноморски”, както и други направления от основната и широкообхватна TEN-T мрежа.

През територията на община Николаево не преминават автомагистрали.

Основните транспортно – комуникационни пътни артерии от републиканската пътна мрежа (РПМ) на територията на община Николаево са следните:

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

- Републикански път I-6 (Е-871) – Кюстендил-София-Карлово-Бургас; прави връзка с републикански път II-55 към прохода Хайнбоаз;
- Републикански път III-5007 – връзка на община Николаево с Ветрен и Твърдица; прави връзка с републикански път II-55 към прохода Хайнбоаз;

Съгласно националната концепция за пространствено развитие, гр. Николаево попада в групата на центрове на общини от пето юерархично ниво - много малки градове и села.

В пространствено отношение, община Николаево попада под влиянието на – гр. Стара Загора - град от второ юерархично ниво - град-център с национално значение Предвид местоположението на общината са налице възможности за изпълнение на съвместни проекти с общините от област Стара Загора.

10. Влияние на големи инфраструктурни проекти с регионално и национално значение, предвидени за реализация на територията на община Николаево.

За периода 2021-2027г. не са предвидени за реализация големи инфраструктурни проекти с регионално и национално значение на територията на община Николаево.

11. SWOT-анализ.

SWOT анализът включва оценка на вътрешните фактори, чрез които се идентифицират силните и слабите страни на община Николаево, оценка на външните фактори на обкръжаващата среда, които очертават благоприятните възможности и потенциални заплахи за развитието на общината. При изготвянето на анализа са взети предвид и резултатите от проведените проучвания сред заинтересованите страни в контекста на изготвяне на ПИРО на община Николаево.

SWOT анализ

Силни страни

1. Общината и особено административният център е с много благоприятно транспортно-географско местоположение по отношение

Слаби страни

1. Липса на инвестиционна активност на територията на общината.
2. Недостатъчно използване на възможностите за производство на електроенергия от ВЕИ.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

структуроопределящите елементи на транспортна инфраструктура - автомагистрали, първокласни пътища, главни железопътни линии, пристанища, летища. Територията на общината се пресича от участъци на един първокласен път (I-6 (Е871)); един третокласен (III-5007) път и участък от ж. п. линия София – Варна. В непосредствена близост, периферно, североизточно от общината, преминава второкласен път II-55, преминаващ през Хайнбоаз. Автомагистралата София – Бургас е също в достатъчна близост до общината, южно от нея.

2. На територията на общината са налице подходящи природо-географски условия за изграждане на централи за производство на електроенергия от възстановяеми енергоизточници – слънчева и вятърна енергия.
3. Почвите в района са подходящи за отглеждане на трайни насаждения, етерично - маслени и технически култури, както и някои видове зеленчуци.
4. В общината няма промишлени замърсители и обработваемата земя е с високо качество на почвата.
5. Водните ресурси включват теченията на реките Тунджа, Радова и Лазова – предпоставка за развитието на селското стопанство. На територията на община Николаево няма микроязовирни. В непосредствена близост до общината се намира язовир Жребчево.
6. На територията на община Николаево са разположени две защитени зони – Защитена зона по директивата за местообитанията и Защитена зона по директивата за птиците
7. Богата флора и фауна.
8. Икономиката на община Николаево е с ясно изразена аграрна структура,

3. Туризмът в общината е слабо развит.
4. Необходимост от модернизация, обновяване и оборудване на читалищата в общината.
5. Необходимост от реализация на проекти за възстановяване, социализиране и опазване на църковните храмове в общината.
6. Неразвита спортна инфраструктура и необходимост от модернизация на съществуващите обекти.
7. Недостатъчна здравна инфраструктура.
8. Необходимост от подобряване водоснабдителната мрежа на населените места.
9. Липса на канализация.
- 10.Липса на ПСОВ.
- 11.Необходимост от подобряване дейностите по управление на отпадъците.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

основният икономически ресурс е земята.

9. Обликът на преработващата промишленост се формира от няколко малки производства областта на производството на хранителни продукти и напитки (производство на хлебни изделия, на безалкохолни напитки и др.).
10. Липса на промишлени предприятия, което запазва качеството на околната среда в общината.
11. Община Николаево има значителен потенциал за развитие на различни форми на туризъм, в т.ч. в направления културно-историческо наследство, селски туризъм, пешеходен туризъм, риболовен туризъм и свързаните с тях спортно-атракционни форми на туризъм.
12. Положителни тенденции в демографската ситуация в общината.
13. Добре развита мрежа от културни институции във всяко населено място.
14. Образователната инфраструктура, задоволява потребностите на населението.
15. Всички населени места в общината са водоснабдени.
16. Добра електроснабдителна и информационна и телекомуникационна инфраструктура.
17. Добро качество на компонентите на околната среда.
18. Община Николаево разполага с достатъчен административен капацитет за разработване и управление на проекти.

Възможности

1. Използване наличния потенциал за изграждане на централи за производство на електроенергия от

Заплахи

1. Обезлюдяване на населените места и задълбочаване на неблагоприятните демографски тенденции.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

възобновяими енергоизточници – сълнчева и вятърна енергия.

2. Развитие на интензивно селско и рибно стопанство.
3. Развитие на културно-исторически туризъм, селски туризъм, пешеходен туризъм, риболовен туризъм и свързаните с тях спортно-атракционни форми на туризъм..
4. Изграждане и развитие на туристическа инфраструктура.
5. Използване възможностите за ПЧП за реализация на различни по вид проекти на територията на общината.
6. Реализация на съвместни проекти със съседни общини в област Стара Загора.

2. Липса на икономическа активност и интерес.
3. Свиване на пазара на труда и увеличаване на безработицата.
4. Невъзможност за финансиране на големи инфраструктурни проекти, необходими за подобряване качеството на живот в общината.
5. Влошаване качеството на техническата инфраструктура.
6. Замърсяване на околната среда.
7. Природни рискове и неблагоприятни климатични промени.

12. Описание на взаимовръзките на анализа с резултатите от проведенния хоризонтален социално-икономически анализ на районите на национално ниво, изготвен от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД.

Социално-икономическия анализ на районите в Република България представя резултатите от проведеното изследване в първи и втори етап от работата по Договор № РД-02-37-76/30.07.2018 г. между Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Националния център за териториално развитие ЕАД. Териториалният обхват на Анализа обхваща цялата страна и всички административно-териториални и статистически единици. Тематичният обхват на социално-икономическия анализ обхваща основни тематични направления: икономическо развитие (малки и средни предприятия, чуждестранни преки инвестиции, научноизследователска и развойна дейност); туризъм (туристически ресурси и инфраструктура, специализация); социално развитие (демография, образование, здравеопазване, социални услуги, заетост и безработица), пазар на труда; култура и културно наследство; транспортна (пътен, железопътен, въздушен и воден транспорт) и инженерно-техническа инфраструктура (енергийни системи и мрежи, водоснабдяване и канализация, газоснабдяване, телекомуникации, управление на отпадъците); жилищен сектор (състояние на жилищния фонд, специфики на българския пазар); регионално и градско развитие (териториален модел, оси и центрове на развитие, агломерационни ареали); околнна среда (състояние, НЕМ, изменение на климата, разходи за околнна среда); управление и административен капацитет; ефективност на проектите и усвоените средства по оперативни програми, съфинансиирани от Европейските фондове и от други финансови инструменти.

Таблица 17. Описание на взаимовръзките на анализа на община Николаево с резултатите от проведенния хоризонтален социално-икономически анализ на

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

районите на национално ниво, изгoten от „Национален център за териториално развитие“ ЕАД.

Резултати от преведения хоризонтален социално- икономически анализ на районите на национално ниво	Резултати от проведения социално-икономически анализ на община Николаево
ТЕРИТОРИАЛНО-УРБАНИСТИЧЕН АНАЛИЗ	
<p>Видове общини по степен на урбанизация:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Силно урбанизирани общини (централни); ➤ Средно урбанизирани общини (междинни); ➤ Слабо урбанизирани общини (периферни); <p>Селищна мрежа и урбанистично развитие:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Столица, градове от първо и второ йерархично ниво; ➤ Градове от трето йерархично ниво; ➤ Градове от четвърто йерархично ниво; ➤ Група центрове от пето йерархично ниво; <p>В НКПР групата центрове от пето йерархично ниво са много малки градове и села, центрове с общинско значение за територията на съответните общини.</p>	<p>Съгласно НКПР, община Николаево попада в групата на слабо урбанизираните общини (периферни).</p> <p>Съгласно Националната концепция за пространствено развитие, гр. Николаево попада в групата на центрове на общини от пето йерархично ниво - много малки градове и села.</p> <p>Община Николаево не попада в агломерационни ядра и ареали.</p>
ДЕМОГРАФИЯ	
<p>Процес на застаряване на населението, намаляваща раждаемост, висок отрицателен естествен прираст, постоянна емиграция.</p> <p>Леко нарастване делът на градското население.</p> <p>Слабо намаляване гъстотата на населението.</p> <p>Преобладаваща българска етническа група.</p>	<p>Демографската ситуация в общината е по-добра от останалите общини – леко нарастване на населението за периода 2016-2020г., благоприятна възрастова структура на населението и положителни тенденции в естествения и механичен прираст на населението.</p>
ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ	
<p>БВП и БВП на глава от населението нараства.</p>	<p>-</p> <p>По данни на И.П.И. средната брутна месечна заплата в община Николаево</p>

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Средният годишен доход на лице от домакинството нараства и през 2017г. е 5586 лв.	през 2019г. е 915,00 лв. на месец, като е регистриран ръст спрямо 2016г. с 35,58%..
Нарастване на средната годишна брутна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение и през 2017г. е 12 448 лв.	Средната годишна работна заплата за периода 2014-2019г. нараства от 7122 лв. през 2014г. на 10 249 лв. през 2018г.
Рискът от бедност е значително повисок в селските райони, особено в слабо населените региони.	-
БДС повтаря картината от развитието на икономиката в териториален аспект. На национално ниво трайно водещ в изследваните години се очертава третичният сектор (услуги), следван от вторичния сектор (индустрия).	-
На национално ниво, обемът на ЧПИ с натрупване, макар и бавно има явна тенденция на повишаване. Малки колебания има в годините на световната икономическа криза. Проследявайки динамичния ред 2010–2017 година на разходите за научноизследователска дейност се налага изводът, че на национално ниво има положителна тенденция на ръста в паричен еквивалент.	-

ПАЗАР НА ТРУДА

Коефициентът на икономическа активност (15-64 г.) расте във всички райони. Ръст на заетостта на населението на възраст 15-64г. В повечето области безработицата приближава по-ниските нива от 2008 г., но все още има области, в които коефициентът остава двуцифрен, което показва сериозни структурни проблеми на местните пазари на труда и ниска мобилност на населението.	Броят на наетите лица по трудово и служебно правоотношение през 2019г., по данни на И.П.И., е 394 души. Отново по данни на И.П.И., през януари 2021г. на 1 свободно работно място в община Николаево се падат 32 безработни лица. По данни на Агенция по заетостта към Министерство на труда и социалната политика, равницето на безработица в община Николаево за периода 2017-2019г. е намаляло с 21.10 процентни пункта. Налице е подобряване пазара на труда в община Николаево, но безработицата и през
--	--

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

	2019г. е една от най-високите в областта.
ТУРИСТИЧЕСКО РАЙОНИРАНЕ	
Териториален обхват на туристическите райони в България.	Община Николаево попада в обхвата на туристически Район Долина на розите (19 общини), в т.ч. Област Пазарджик – общини Панагюрище, Стрелча; Област Пловдив – общини Карлово, Хисаря, Сопот; Област Сливен – общини Сливен, Твърдица; София област – общини Антон, Златица, Пирдоп, Чавдар, Копривщица, Мирково, Челопеч; Област Стара Загора – общини Николаево, Мъглиж, Павел баня, Гурково, Казанлък.
СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ	
Образование: Броят на училищата и учениците продължава да намалява, поради ниската раждаемост и емиграцията. Аналогично е положението и с висшето образование, където се забелязва намаляване на броя на обучаващите се, както поради демографските фактори, така и поради пренасочването на част от тях към университетите в други държави членки на ЕС, с по-високо качество на образованието. Забелязва се повишаване единствено на броя на учениците в професионалните училища. Учениците са 587.8 хил. и в сравнение с 2014 г. намаляват с 16.6 хил. Намаляването на броя на училищата и на учениците е трайна тенденция, резултат от ниската раждаемост и емиграцията. Закриват се училища. Материалната база на образователната система осигурява нормален учебен процес. Интегрирането на ромите в образователната система ще продължава да бъде предизвикателство, както и сегрегацията на ромските училища. Здравеопазване:	Училищната структура и мрежа в община Николаево е съобразена с действащите законови и подзаконови документи и нормативи и с местните, държавни и европейски стратегии за развитие на образованието. Материалната база на образователната система осигурява нормален учебен процес.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Отдалечеността на селищата от мястото на предлагане на медицинска помощ (първична, специализирана, болнична, спешна и неотложна), изследвана с изохроните на достъпност в границите на обслужваната територия показва относително равномерно покритие на страната от мрежата от лечебни заведения. Това осигурява равни възможности за достъп до здравните услуги на хората, включително и на живеещите в малки населени места, отдалечени от градските центрове.

Същото се доказва и от мрежата на центровете за спешна медицинска помощ (ЦСМП) и филиалите за спешна медицинска помощ (ФСМП), които покриват изцяло националната територия и са гаранция за бърза реакция и осигурен 30 минутен изохрон в рамките на обслужваната територия. Основните проблеми са свързани с необходимостта от подобряване на транспортната инфраструктура в отдалечените територии, подмяната и съвременното и пълноценно оборудване на подвижния състав и осигуряването на квалифициран медицински персонал.

Социални услуги:

Неравномерно териториално разпределение на мрежата от услуги по общини; и недостиг на подходяща материална база или терени за изграждането на социална инфраструктура.

Инфраструктурата на здравеопазването в общината е представена само от обекти на доболничната лечебна помощ. Тя обхваща амбулатории, ползвани от общопрактикуващи лекари и стоматолози в сферата на първичната доболнична и стоматологична помощ. По данни на И.П.И. през 2019г. в община Николаево се падат 2230 души на 1 лекар.

Социалната инфраструктура на територията на общината е недостатъчно развита.

ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Пътна инфраструктура:

Общините са категоризирани в пет групи: с ниска гъстота на общинската пътна мрежа, с гъстота под средната за страната, със средна гъстота, с гъстота над средната за страната и с

-

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

висока гъстота на общинската пътна мрежа

ЖП мрежа:

Средната гъстота на изградената жп мрежа в страната е 36.3 km/1000 km² и областите, които имат близка до тази гъстота попадат в група с интервал от 30 до 42 km/1000 km²

През територията на община Николаево преминава част от главната железопътна линия София – Казанлък – Карнобат – Варна - жп линия 3 Илиянци-Карлово-Тулово-Дъбово-Зимница и Карнобат-Комунари Синдел разпределителна-Варна фериботна-Разделна - обслужва най-северната част на Югоизточния район, свързвайки го с вътрешността на страната. В участъка Карнобат-Варна линията е включена в широкообхватната TEN-T мрежа на територията на страната и свързва ЮИР със Североизточния район.

Електроенергийна мрежа:

В национален план електроенергийната мрежа е добре развита, всички населени места са електроснабдени и районите на ниво 2 (NUTS 2) не се нуждаят от специална подкрепа.

Всички населени места в общината са електроснабдени.

Газоразпределителна мрежа:

България е разделена на 5 газоразпределителни района с определени територии за изграждане на газоразпределителни мрежи, като тези райони не включват общините, които са по-отдалечени от главните газопреносни тръбопроводи и основните им разпределителни разклонения. Осигуряването на достъп до перспективен и ефективен енергиен източник за

През територията на община Николаево преминава трасето на преносен газопровод на Ситигаз България ЕАД, който пресича терена в посока изток – запад, като продължава в съответните посоки на териториите на общините Мъглиж и Гурково. Изградено е и газохранилище в производствената зона на гр.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

промишлеността, домакинствата и обществените сгради в общините, които не са включени в списъка на определените територии за газоразпределение, е важно условие за подобряване на бизнес средата и насърчаване на икономическото развитие и конкурентоспособността.

ВЕИ:

В съответствие с поетите ангажименти за изпълнение на европейската стратегия „Енергетика 2020”, България вече е преизпълнила поставените национални цели за увеличаване използваемостта на Възобновяеми енергийни източници (ВЕИ). Изграждането на различни видове електроцентрали от ВИ минава през своя „пик” в средата на периода 2007-2013 г., когато изградените мощности нарастват почти 50%, а през периода 2013-2018 г. - малко над 2%, което се дължи и на променената по-късно държавна политика в това отношение.

Енергийна ефективност:

Съгласно чл.12 от Закона за енергийната ефективност общините разработват и приемат програми по Енергийна ефективност (ЕЕ), съответстващи на целите, заложени в актовете по чл 5, ал. 3, т. 1-4. от закона, свързани с подобряване на енергийните характеристики на сградите.

Широколентово покритие и достъп до Интернет:

Широколентовото покритие в България е над средните стойности за ЕС, но се наблюдава дисбаланс между гъсто населените места и слабо населените места. По данни на НСИ, през 2018 г. 71,5% от домакинствата

Николаево (територията на бившето „ЕЛПО“), което се охранява

Към 2020г. в община Николаево функционират 4 бр. централи за производство на електроенергия от възобновяеми енергийни източници - фотоволтаични електрически централи.

Дългосрочна общинска програма за енергийна ефективност и насърчаване използването на енергия от ВЕИ и биогорива за периода 2020-2030г. , както и Краткосрочна общинска програма за енергийна ефективност и насърчаване използването на енергия от ВЕИ и биогорива за периода 2020-2023 г.

В общината е осигурен достъп до Интернет.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

в страната имат широколентов достъп до Интернет, като за градовете тази стойност е 75,7%, а за селата - 58%.

Водоснабдителна инфраструктура:

България има добре развита водоснабдителна система, която към края на 2017 г. осигурява вода на 99,4% от населението на страната. Над 5 000 населени места са обхванати от централизирани водоснабдителни системи с обща дължина на водопроводите, надхвърляща 75 000 km. Единични са населените места без централно водоснабдяване.

Канализационна мрежа и ПСОВ:

В сравнение с водоснабдителната инфраструктура, изградеността на канализационната мрежа в населените места и на селищни пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) в страната изостава. През 2017 г. само 76% от населението е обхванато от канализационни мрежи, а по-малко от две трети (63,4%) е обслужено с пречиствателни станции за отпадъчни води.

УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Доброто управление на отпадъците намалява натиска върху дейностите по депониране им.

Предадените за депониране битови отпадъци във всички райони на страната намаляват за периода 2011-2017 г.

Няма населени места в общината без водоподаване.

На територията на общината няма изградена канализационна мрежа.

ОКОЛНА СРЕДА

Основен проблем по отношение на качеството на атмосферния въздух в

На територията на община Николаево функционира добре организирана система за сметосъбиране и транспортиране, която на практика покрива всички населени места.

Предвид това и в съответствие с Националната програма за управление на отпадъците, общините Николаево и Гурково се обслужват от Регионалното депо за твърди битови отпадъци с. Ракитница, общ. Стара Загора, което е въведено в експлоатация.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

населените места в страната продължава да е замърсяването с фини прахови частици. Подобрява се качеството на повърхностните води в страната. Нивата на шум в повечето от изследваните пунктове са над нормата.	Състоянието на компонентите на околната среда в община Николаево е добро.
НАЦИОНАЛНА ЕКОЛОГИЧНА МРЕЖА	
Според дела на териториите заети от обекти на НЕМ българските общини могат да се разделят на 6 групи.	Община Николаево попада в Шеста група - под 10% (64 броя) - Общини от равнините и нископланински части на страната с висок процент на обработвани земи. В някои от тях дельт на НЕМ е изключително нисък - под 1-2%.
АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ	
Административният капацитет на местните власти е от съществено значение за растежа на териториалните единици.	Община Николаево разполага с достатъчен административен капацитет за разработване и управление на проекти.

Част III. Цели и приоритети за развитие на община Николаево за периода 2021-2027г.

1. Използван подход и изисквания при разработването на стратегическата част на ПИРО.

ПИРО на община Николаево съдържа визия за развитието на общината, стратегически цели, както и приоритети, насочени към потенциала за развитие на територията със съответни мерки към тях.

Използването на интегриран подход за планиране на регионалното и пространственото развитие на общината изисква целите и приоритетите да бъдат съгласувани и да предвиждат взаимодействието с факторите, условията и потенциала за специфичното развитие на общината, мрежата от населени места и отделните сектори (индустрия, транспорт, екологична инфраструктура, туризъм, аграрни дейности и др.), залегнали в Общия устройствен план на община Николаево.

ПИРО на община Николаево е разработен като част от общата система от стратегически документи, установена със законодателните разпоредби и в рамките на националната политика за регионално развитие, като интегрира регионалното и пространственото развитие.

Чрез прилагането на единен поход на планиране на регионалното и пространствено развитие взаимната обвързаност и йерархична съподчиненост на системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие, чрез използването на механизми за широко

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

партньорство и координация между органите и институциите, бизнеса и гражданското общество, както и на общи инструменти за финансово подпомагане, се постига по-значим ефект и ефикасност за реализация на целите на местното развитие.

В тази част на ПИРО е определена стратегията за реализация на плана, която обхваща и проследява взаимовръзката между формулираните визия, определените стратегически цели на развитието и свързаните с тях приоритети за действие, които ще бъдат реализирани посредством изпълнението на Програмата за реализация на ПИРО (предвидения пакет от мерки и дейности, включващ подготовката, финансирането и изпълнението на конкретни проекти).

Целите и приоритетите на ПИРО на община Николаево са определени в съответствие с целите и приоритетите на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие на по-високите нива: Интегрирана стратегия за развитие на Югоизточен район за периода 2021-2027г., Националната програма за развитие: България 2030, Актуализираната национална концепция за пространствено развитие, както и с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027г., като са обвързани с постигането на конкретни резултати за територията на община Николаево.

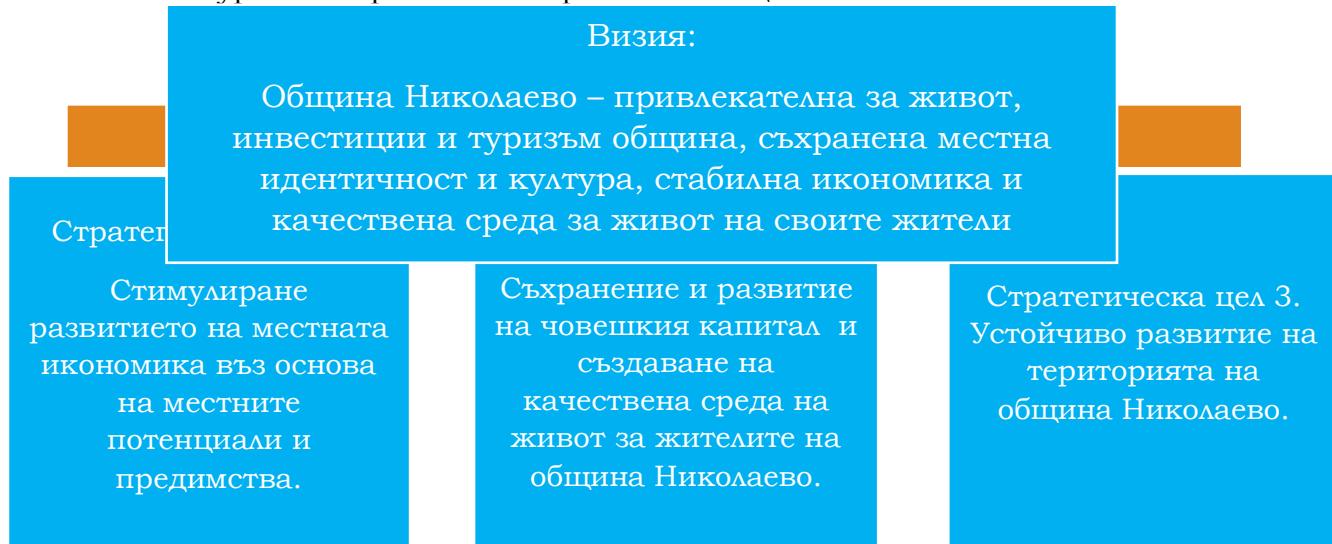
Целите на ПИРО отразяват местните потенциали за развитие и да се съсредоточават върху решаването на идентифицираните конкретни проблеми на община Николаево. Приоритетите, дефинирани в ПИРО са в съответствие с предвижданията на НКПР и другите секторни политики. Приоритетите логически произтичат от изводите на аналитичната част на документа, като са фокусирани върху конкурентните предимства на община Николаево.

Визията за развитието на община Николаево дава характеристики на специфичния потенциал на общината и насоките за бъдещото ѝ развитие.

2. Стратегическа рамка.

Стратегическата рамка на ПИРО на община Николаево вкл. визия за развитие, стратегически цели и приоритети за развитие с формулирани конкретни мерки и дейности/проекти към тях.

Фигура 10. Стратегическа рамка на община Николаево.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Приоритети за развитие

Мерки/действия/проекти

Визията на община Николаево дава насоките за бъдещото развитие на общината въз основа на нейния специфичен потенциал.

Визията за развитие на община Николаево за периода 2021-2027г. е:

Визия:

Община Николаево – привлекателна за живот, инвестиции и туризъм община, съхранена местна идентичност и култура, стабилна икономика и качествена среда за живот на своите жители

2.2. Стратегически цели.

Стратегическа цел 1. Стимулиране развитието на местната икономика въз основа на местните потенциали и предимства.

Тази стратегическа цел подкрепя действия и мерки за насърчаване на предприемачеството и инвестициите на територията на общината. Акцент е поставен върху интензивно развитие на икономиката чрез проекти за стимулиране развитието на селското стопанство и оползотворяване на туристическия потенциал на община Николаево за превръщането ѝ в атрактивна туристическа дестинация. Други дейности са: модернизация и технологично обновление на съществуващите МСП в общината и създаване на нови, както и оползотворяване възможностите за изграждане на производствени мощности за производство на електроенергия от ВЕИ.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Стратегическа цел 2. Съхранение и развитие на човешкия капитал и създаване на качествена среда на живот за жителите на община Николаево.

Стратегическата цел е насочена към създаване на условия за запазване и развитие на човешкия капитал на община Николаево чрез подобряване и развитие на системите и инфраструктурата на образованието, здравеопазването, социалните дейности, култура и спорт, както и дейности за подобряване на заетостта, доходите и социално-икономическата интеграция на групите в неравностойно положение. Тук се вкл. и дейности за подобряване на административния капацитет на община Николаево, подобряване на административните услуги за населението и добро управление.

Стратегическа цел 3. Устойчиво развитие на територията на община Николаево.

Качествената инфраструктура е от ключово значение за цялостното развитие на общината. Регионалната и местна инфраструктура са ключов фактор, стимулиращ развитието на бизнеса и икономическото приобщаване на цялата територия. Тук са вкл. дейности за интегрирано териториално развитие чрез комплексно подобряване на инфраструктурата, енергийна ефективност и опазване на околната среда на община Николаево.

2.3. Приоритети за развитие.

Стратегическата част на ПИРО на община Николаево вкл. 4 приоритета за развитие с конкретни мерки/дейности/проекти за изпълнение.

Приоритет 1. Икономическо съживяване и развитие на община Николаево чрез насърчаване на предприемачеството и инвестициите и оплодотворяване на туристическия потенциал на територията.

Мярка 1.1. Насърчаване на инвестиционната активност и предприемачеството.

- Изготвяне на Инвестиционен профил на община Николаево с цел привличане на инвестиции и стимулиране развитието на ПЧП;
- Изготвяне на ПУП за населените места в общината;
- Създаване на нови МСП в общината;
- Създаване на централи за производство на електроенергия чрез използване потенциала на ВЕИ;

Мярка 1.2. Енергийна ефективност, модернизация и технологично обновление на съществуващите МСП в общината.

Мярка 1.3. Стимулиране развитието на интензивно селско и рибно стопанство.

- Модернизация на съществуващите стопанства;
- Създаване на нови стопанства и поставяне основите на производство на биологична продукция;
- Информиране на съществуващите производители за налични възможности за финансиране на стопанствата.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Мярка 1.4. Превръщане на община Николаево в атрактивна туристическа дестинация въз основа на богатото културно наследство на общината и природни дадености.

- Разработване на Стратегия за развитието на туризма в общината и формиране на интегриран туристически продукт;
- Развитие на културно-исторически туризъм, селски туризъм, пешеходен туризъм, риболовен туризъм и свързаните с тях спортно-атракционни форми на туризъм;
- Археологическо проучване на Царската дупка;
- Подобряване и развитие на туристическата инфраструктура;
- Разработване на културни маршрути с избрани дестинации;
- Разработване на еко маршрути;
- Проекти за реставрация, опазване и социализиране на църковните храмове в община Николаево;
- Проекти/дейности за опазване и социализиране на културно-историческото наследство на община Николаево;

Приоритет 2. Осигуряване на качествени услуги за населението на община Николаево.

Мярка 2.1. Рехабилитация и модернизация на образователната инфраструктура и осигуряване на равен достъп до образование.

- Рехабилитация, модернизация и обновяване, вкл. внедряване на мерки за енергийна ефективност в училищата в общината;
- Рехабилитация, модернизация и обновяване, вкл. внедряване на мерки за енергийна ефективност в детските градини в общината;
- Подкрепа и разширяване на извънкласни и извънучилищни форми на обучение;
- Създаване на достъпна среда, педагогическа и психологическа подкрепа за образователната интеграция на децата от уязвимите групи;

Мярка 2.2. Рехабилитация и модернизация на здравната и социална инфраструктура и социални дейности.

- Подобряване и развитие на здравната инфраструктура на територията на общината;
- Увеличаване броя на предоставяните социални услуги за населението;
- Изграждане на специализирани социални институции;
- Проекти/дейности за подпомагане на социално-икономическата интеграция на групите в неравностойно положение;

Мярка 2.3. Рехабилитация и модернизация на културните институции и развитие на културните дейности.

- Рехабилитация, модернизация и обновяване на читалищата в общината;

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

- Развитие на културните дейности и инициативи в общината.

Мярка 2.4. Рехабилитация и развитие на спортната инфраструктура и насърчаване на младежките дейности.

- Реконструкция и обновяване на обектите на спортната инфраструктура в общината;
- Изграждане на спортни площадки в общината;
- Организиране на спортни мероприятия и насърчаване на спорта сред младежите.

Мярка 2.5. Подобряване достъпа до пазара на труда и повишаване на заетостта на населението.

- Подкрепа на инициативи и дейности, ориентирани към осигуряване на заетост и възможност за повишаване на квалификацията и преквалификацията на младите хора с цел задържането им в общината.

- Подобряване достъпа до заетост за безработните лица.

Приоритет 3. Интегрирано териториално развитие чрез комплексно подобряване на инфраструктурата, енергийна ефективност и опазване на околната среда.

Мярка 3.1. Рехабилитация на общинска пътна инфраструктура.

- Проекти/действия за рехабилитация на общинската пътна инфраструктура.

Мярка 3.2. Благоустрояване на населените места.

- Изграждане на детски площадки на територията на община Николаево;
- Благоустрояване на публични пространства и терени за отдих и спорт.

Мярка 3.3. Подобряване на ВиК инфраструктурата в общината.

- Подобряване на водоснабдителната инфраструктура в гр. Николаево, с. Нова Махала и с. Едрево;
- Изграждане на канализация в населените места в общината
- Изграждане на ПСОВ за гр. Николаево и с. Нова махала и изграждане на модули пречиствателни съоръжения в с. Едрево и с. Елхово.

Мярка 3.4. Енергийна ефективност и ВЕИ.

- Внедряване на мерки за енергийна ефективност и използване на ВЕИ в общински сгради;
- Внедряване на енергоспестяващо улично осветление;

Мярка 3.5. Опазване на околната среда и мерки за ограничаване въздействието на климатичните промени.

- Подобряване управлението на отпадъците;
- Провеждане на информационни кампании за населението в сферата на опазването на околната среда и мерки за ограничаване въздействието на климатичните промени.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

- Проекти/ дейности за защита на населението от природни бедствия и опасности, свързани с промяна в климата;
- Опазване и популяризиране на защитените територии и биологичното разнообразие;
- Опазване и възстановяване на горския фонд;

Приоритет 4. Добро управление и партньорство.

Мярка 4.1. Повишаване на институционалния капацитет.

- Квалификация/Преквалификация и обучение на служителите от ОА-Николаево.

Мярка 4.2. Подобряване на административното обслужване на населението.

- Въвеждане и утвърждаване на комплексно административно обслужване чрез изграждане на Информационно-обслужващ център за информиране на заинтересованите страни.
- Въвеждане на електронно управление.

Мярка 4.3. Партньорство.

- Реализация на съвместни проекти със съседни общини в рамките на област Стара Загора;
- Реализация на съвместни проекти с общини в и извън рамките на РБългария със съседни общини в рамките на област Стара Загора;

Мярка 4.4. Организиране на съвместни мероприятия с цел осигуряване участие на гражданите, бизнеса и НПО в общината при формирането и прилагането на местните политики за развитие.

Част IV. Описание на комуникационната стратегия, на партньорите и заинтересованите страни и формите на участие в подготовката и изпълнението на ПИРО при спазване на принципите за партньорство и осигуряване на информация и публичност.

Главна цел при разработването на ПИРО на община Николаево бе да се осигури прилагането на принципа за партньорство и сътрудничество.

В тази връзка, съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027г., при стартиране на процеса на изготвяне на ПИРО, бе разработена Комуникационна стратегия.

Основната цел на Комуникационната стратегия е да гарантира прилагането на принципа на партньорство и да осигури прозрачност на процеса по изготвяне и реализация на ПИРО чрез одобрение, изпълнение и проследяване на набор от подходящи мерки и действия.

В Комуникационната стратегия са идентифицирани заинтересованите страни, посочени са конкретни механизми за стимулиране активното им участие

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

в изготвянето на ПИРО, както и за осигуряване на прозрачност и информация относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло.

ПИРО се обсъжда и съгласува със заинтересованите органи и организации, с икономическите и социалните партньори, както и с физически лица и представители на юридически лица, имащи отношение към развитието на общината, като се цели предоставяната информация да достигне максимален брой представители на заинтересованите страни и да се осигури тяхното участие в обсъжданията и вземането на решенията. Общественото обсъждане на ПИРО се провежда в неприсъствена среда поради усложнената епидемична обстановка в страната.

Комуникационната стратегия е неразделна част от ПИРО на община Николаево и е приложена като отделно приложение, т. к. съдържа лични данни на идентифицираните заинтересовани страни.

За осигуряване на одитна следа от изпълнението на Комуникационната стратегия, община Николаево съхранява цялата информация от проведените мероприятия в контекста на разработване на ПИРО.

Част V. Определяне на зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за сътрудничество с други общини - приоритетни зони за въздействие.

1. Същност на приоритетните зони за въздействие.

Съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027г., на база на анализа на силните и слабите страни на общинската територия, както и на потенциалите за развитие следва да бъдат определени приоритетни зони за въздействие на територията на общината, в които основно ще бъде съсредоточено изпълнението на мерките, предвидени в Програмата за реализация на плана.

Зона за прилагане на интегриран подход (Зона за въздействие) е пространствено обособена територия с определена характеристика и състояние на физическата среда, социална и/или етническа структура на населението и характер и структура на основните фондове.

Зоните за прилагане на интегриран подход (Зоните за въздействие) се определят на базата на общи (идентични) характеристики на определена територия и/или общи проблеми или потенциали за развитие.

Зоните за прилагане на интегриран подход (Зоните за въздействие) могат да бъдат както части от територията на общината с конкретно функционално предназначение (например зони с преобладаващи административни/публични функции, индустриални или бизнес зони, зони за култура, за отдих и туризъм, зони с преобладаващи жилищни функции, зони за транспортна дейност и т.н.), така и други специфични обособени територии с идентични характеристики или

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

собствен потенциал за развитие (например зони с потенциал за коопериране със съседни общини).

Зоната за прилагане на интегриран подход (Зоната за въздействие) се определя в границите на структурно обособена част от територията на общината, като конкретният ѝ териториален обхват се съобразява и с разполагаемите финансови, времеви, технологически и кадрови ресурси и потенциални партньорства, достатъчни за реализация на идентифицираните за съответната зона интервенции.

Зоните за прилагане на интегриран подход (Зоните за въздействие), независимо от функционалното предназначение на тяхната територия, могат да бъдат два вида:

- ❖ Градски зони за въздействие;
- ❖ Други зони за въздействие със специфични характеристики.

2. Приоритетни зони за въздействие в ПИРО на община Николаево.

Приоритетните зони за въздействие в ПИРО на община Николаево са:

- ❖ Зона общински център – гр. Николаево;
- ❖ Зони за въздействие със специфични характеристики, изведени от Общия устройствен план на общината и анализа на силните и слабите страни на общинската територия и идентифицираните потенциали за развитие, както следва:
  - Зона с потенциал за развитие на промишленост и селско и рибно стопанство.

Тази зона обхваща цялата територия на община Николаево.

Тук се вкл. и развитие на алтернативно земеделие с прилагане на екологични и високотехнологични съвременни методи за земеделско производство. БИО земеделско производство; отглеждане на рози, лавандула и други; трайни насаждения; производство на плодове и зеленчуци; билки; гъби; пчеларство.

Към момента на изготвяне на ПИРО са заявени следните инвестиционни намерения в община Николаево:

- Изграждане на млекопреработвателно предприятие в с. Елхово (преработващо сировината от предвидената за изграждане кравеферма с капацитет 500 глави добитък);
- Изграждане на предприятие за преработка на риба, отглеждана в рибовъдното предприятие на фирма „Тунджа 73“ ЕООД в гр. Николаево. Инвестиционното намерение е за преработка на 3 т. риба на денонощие;
- Изграждане на други малки предприятия за преработка на биопродукти по линия на алтернативното земеделие.
- Заявени са и инвестиционни намерения за изграждане на нови мощности на ВЕИ – основно на соларни инсталации в землищата на селата Нова махала и Елхово.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

- Зона с потенциал за развитие на туризъм и отиди;

В тази зона са вкл. териториите южно от гр. Николаево, срещу рибарниците, западно от пътя за с. Едрево и северозападно от с. Елхово, до рибарниците, в района на бившата мелница.

Насоките за развитие на туристическия сектор в общината са свързани с използване на природните дадености, наличните обекти традиции на културно-историческото наследство, занаятите и др. Тези дадености при добре провеждана политика и изграждане на съответната туристическа инфраструктура могат да привлекат туристически интерес. Като туристическа атракция се очертава историческата крепост „Асара“.

Част VI. Програма за реализация на ПИРО и описание на интегрирания подход за развитие.

Програмата за реализация на ПИРО на община Николаево е разработена на базата на прилагането на интегриран подход.

За постигане на интегриран подход на развитие на общинската територия е идентифицирана най-подходящата комбинация от ресурси и мерки (проекти, инвестиции, политики), които да бъдат използвани целенасочено за осъществяване на конкретна цел или приоритет. Програмата за реализация определя пакетът от мерки и проектни идеи за реализация на целите и приоритетите за развитие на общината през периода 2021-2027г., съответните финансови ресурси, административните структури за управление, наблюдение и оценка на проектите, индикаторите за цялостното изпълнение на програмата, а оттук – и на ПИРО.

Програмата за реализация на ПИРО има многогодишен характер (7-годишен период на действие) и може да бъде актуализирана периодично в зависимост от условията и прогнозите за реализацията на плана с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана и постигане целите и приоритетите за развитие.

Програмата за реализация на ПИРО на община Николаево е представена в Приложение 1.

Неразделна част от Програмата за реализация на ПИРО е Индикативен списък на важни за общината проекти, които ще се разработват и изпълняват в рамките на програмата (Приложение №1А).

Неразделна част от Програмата за реализация е и Индикативната финансова таблица - Приложение № 2, която представлява обща оценка на необходимите ресурси за реализация на приоритетите на плана и описва финансовата рамка на поетите ангажименти по изпълнението на плана от страна на всички партньори в местното развитие при водещата роля на органите на местното самоуправление, подпомагани от общинската администрация. Ресурсите за реализацията на плана включват всички планирани средства за реализацията на идентифицираните за развитието на общината мерки и проектни идеи.

Следва да се има предвид, че общата сума на посочените финансови ресурси, включително по отделните приоритети, е индикативна и може да

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

претърпи корекции в зависимост от възприетите подходи и степента на изпълнение на приоритетите, промените в пазарните условия, необходимостта от гъвкаво управление и оптимизиране на предвидените средства чрез преразпределение между отделните приоритети на базата на аргументирани промени в предвидените мерки и проекти.

Програмата за реализация и приложението към нея подлежат на периодична актуализация с цел включване на нови мерки, дейности, проекти или източници на финансиране.

Част VII. Мерки за ограничаване изменението на климата и мерки за адаптиране към климатичните промени и за намаляване на риска от бедствия.

Значително влияние върху подходите в регионалното и пространственото планиране оказват климатичните фактори – глобалното затопляне, природните бедствия, рисковите територии и зони. Тези промени, заемащи важно място във всички европейски документи, са дали отражение и върху разработваните концепции и стратегии за пространствено планиране на държавите в ЕС, върху управлението на водите, земята и природните ценности.

Стратегическите документи в областта на околната среда на национално и европейско ниво поставят общи цели и редица изисквания, свързани с изменението на климата и адаптация към климатичните промени. Адаптирането на подходите в планирането на регионалното и пространствено развитие към глобалното затопляне на климата ще осигури запазването на екологичния комфорт в урбанизираните територии и намаляването на рисковете от природни бедствия, класифицирани в Стратегията за редукция на риска на Обединените нации като хидрологични, метеорологични, геофизични и биологични природни явления и бедствия.

Предвид глобалния характер на процесите, свързани с изменението на климата, политиката на България в областта се определя, от една страна, от международните ангажименти, поети от страната с ратифицирането на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата и Протокола от Киото, и от друга – от европейското законодателство в тази област.

На 22 април 2016 г. 175 страни, сред които и България, подписаха Парижкото споразумение за климата, което безспорно бележи исторически пробив – след дългогодишни преговори, страните стигнаха до извода, че единственият отговор са споделените действия за намаляване емисиите на парникови газове, поставяйки глобална цел за ограничаване на глобалното затопляне до 2 градуса Целзий и визия за амбициозна цел от 1,5 градуса.

В заключенията си от юни 2019г. Европейският съвет призовава за повече усилия за справяне с изменението на климата и иска от Комисията да постигне напредък в работата за неутрален по отношение на климата ЕС в съответствие с международните ангажименти на ЕС по Парижкото споразумение.

На 11 декември 2019г. Комисията представя съобщение относно Европейския зелен пакт. Зеленият пакт се разглежда като нова стратегия за

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

растеж на ЕС, която има за цел превръщането му в неутрално по отношение на климата, справедливо и благоденствашо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика. През декември 2020г. Европейският съвет утвърждава като нова обвързваща цел за ЕС постигането до 2030г. на равнището на Съюза на нетно намаление на емисиите на парникови газове с най-малко 55% спрямо равнищата от 1990г. Това представлява увеличение с 15 процентни точки спрямо целта за 2030 г., договорена през 2014 г.

България участва активно в общите усилия за смекчаване на изменението на климата и адаптация към вече настъпилите промени. От 2014г. действа Законът за ограничаване изменението на климата. С Решение № 621 от 25.10.2019г. на Министерски съвет е одобрена Националната стратегия и План за действие за адаптиране към изменението на климата на Република България. Целта на Стратегията е да служи като референтен документ, определящ рамка за действия за адаптиране към изменението на климата и приоритетни направления до 2030 г. Съгласно Стратегията, България е разположена в един от регионите, който е особено уязвим към изменението на климата (главно чрез повишаване на температурата и интензивни валежи) и към нарастващата честота на екстремни събития, свързани с изменението на климата, като засушаване и наводнения. Рисковете, причинени от явления, свързани с изменението на климата, могат да доведат до загуба на човешки живот или да причинят значителни щети, засягащи икономическия растеж и просперитета както на национално, така и на трансгранично равнище.

Таблица 18. ПИРО на община Николаево в контекста на Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие.

Сектор	Цели	Рискове	Мерки в ПИРО, които допринасят за постигане на целите
Селско стопанство	1. Устойчиво управление - Адаптиране на производителността; - Адаптиране на животновъдството; - Адаптиране на управлението на природните ресурси. 2. Насърчаване на капацитета за адаптация и осведомеността. 3. Насърчаване на научните изследвания и иновациите.	1.Промени в продължителността на вегетационния сезон - подобряване възможностите за отглеждане на нови, по-термофилни видове или вторични култури. 2. Агро-фенология. В България се очаква по-ранно цъфтение на дърветата, по-дълъг сезон за лозята и промени в другите естествени цикли на културите, което оказва влияние върху крайните добиви. В случая на зърнените култури се очакват по-нататъшно свиване на междуфазовите	Приоритет Икономическо съживяване и развитие на община Николаево чрез настъпчаване на предприемачеството и инвестициите и опозоряване на туристическия потенциал на територията. Мярка Стимулиране развитието на интензивно селско и рибно стопанство.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

	<p>4. Укрепване на политиките и правната рамка.</p>	<p>периоди от цъфтежа до узряването. По-краткият репродуктивен период също би означавал по-малко време за пълнене на зърното, което би имало отрицателно въздействие върху добивите.</p> <p>3. Добиви от реколтата. Прогнозират се промени в обема на добивите от основните култури (зимна пшеница, царевица и слънчоглед) поради предвидданото покачване на температурата и намалените валежи.</p> <p>4. Повишен риск от разпространение на вредители, болести и плевели:</p> <p>5. Неблагоприятни ефекти върху животновъдството: Животновъдството ще бъде неблагоприятно засегнато от по-големия топлинен стрес вследствие повишаването на температурата и влажността на въздуха, което засяга здравето и доброто физическо състояние на животните.</p> <p>6. Увеличен риск от засушаване, ерозия, опустиняване и засоляване на почвите.</p> <p>7. Риск от недостиг на вода: Комбинация от фактори може да доведе до недостиг на вода в някои региони на страната, което да доведе до увеличаване на изискванията за напояване.</p> <p>8. Неблагоприятно въздействие върху рибарството и аквакултурите.</p>	<p>Приоритет 3. Интегрирано териториално развитие чрез комплексно подобряване на инфраструктурата, енергийна ефективност и опазване на околната среда.</p> <p>Мярка 3.5. Опазване на околната среда и мерки за ограничаване въздействието на климатичните промени.</p>
Биологично разнообразие и екосистеми	<p>1. Подобряване на управлението на екосистемите.</p>	<p>1. Загуба на генетично разнообразие.</p>	<p>Приоритет 3. Интегрирано териториално развитие чрез</p>

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

	<p>2. Подобряване на управлението на знанията и комуникацията.</p> <p>3. Създаване на пространство за биологичното разнообразие и екосистемите.</p> <p>4. Увеличаване на устойчивостта чрез намаляване на различни видове натиск.</p> <p>5. Устойчиво използване на регулиращите и културни екосистемни услуги.</p>	<p>2. Нарушаване на жизнения цикъл на видовете и фенологичните фази.</p> <p>3. Влошаване на местообитанията.</p> <p>4. Въздействие върху предоставянето на екосистемни услуги.</p>	<p>комплексно подобряване на инфраструктурата, енергийна ефективност и опазване на околната среда.</p> <p>Мярка 3.5. Опазване на околната среда и мерки за ограничаване въздействието на климатичните промени.</p>
Енергетика	<p>1. Изграждане на институционален капацитет, познания и използване на данни.</p> <p>2. Интегриране на изменението на климата в политиките, плановете и финансовите механизми на енергийния сектор.</p> <p>3. Внедряване на устойчивостта към климата в проектирането и строителството.</p> <p>4. Укрепване устойчивостта на енергийните доставки разнообразяване на доставките, финансово подпомагане на газификацията на домакинствата.</p>	<p>Снабдяване с първична енергия:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Производство на въглища; ✓ Добив и доставка на природен газ; ✓ Производство на електрическа енергия; ✓ Ядрена и топлоелектрически централи; ✓ Енергия от възобновяеми източници; ✓ Баланс на търсене и предлагане; ✓ Електро-пренос и електроразпределение; ✓ Производство и разпределение на топлоенергия.	<p>Приоритет 3. Интегрирано териториално развитие чрез комплексно подобряване на инфраструктурата, енергийна ефективност и опазване на околната среда.</p> <p>Мярка 3.4. Енергийна ефективност и ВЕИ.</p> <p>Мярка 3.5. Опазване на околната среда и мерки за ограничаване въздействието на климатичните промени.</p>

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Гори	<ol style="list-style-type: none"> Подобряване на базата от знания и повишаване на осведомеността. Подобряване и защита на горските ресурси. Подобряване на потенциала за устойчиво използване на горските ресурси.	<ol style="list-style-type: none"> Специфични за видовете физиологични реакции към променения режим на температурата и валежите и невъзможност за реагиране на променящите се климатични условия. Неясноти относно взаимодействието между видовете. Големи площи с иглолистни насаждения на твърде малки надморски височини и свързания с това потенциален риск за намаляване на растежа им и различни здравни проблеми. Повищена вероятност от големи пожари и други нарушения като повреди от силен вятър, поражения от мокър сняг и лед, атаки от насекоми. Подобрени условия за инвазивни видове с висок потенциал за значителни увреждания на горите. Доминиране на употребата на дървесина като дърва за огрев, което има малък принос за икономическата устойчивост на сектора и неговата способност да самофинансира дейностите по повишаване на устойчивостта, като същевременно намалява и възможностите за дълготрайно фиксиране на въглерод.	<p>Приоритет Интегрирано териториално развитие чрез комплексно подобряване на инфраструктурата, енергийна ефективност и опазване на околната среда.</p> <p>Мярка 3.5. Опазване на околната среда и мерки за ограничаване въздействието на климатичните промени.</p>	3.
Човешко здраве	<ol style="list-style-type: none"> Подобряване на управлението за адаптация. Изграждане на база от знания и осведоменост. Адаптиране на външната среда с цел	<ol style="list-style-type: none"> Влияние на температурата и влажността върху здравето. Спешни последици за здравето, свързани с метеорологичните условия. Промяна в ефектите върху здравето, свързани с валежите.	<p>Приоритет Интегрирано териториално развитие чрез комплексно подобряване на инфраструктурата, енергийна ефективност и</p>	3.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

	намаляване на въздействието на изменението на климата върху здравето.		опазване на околната среда. Мярка 3.5. Опазване на околната среда и мерки за ограничаване въздействието на климатичните промени.
Туризъм	1. Включване на адаптацията към изменението на климата в разработването на политиките и правната рамка. 2. Подобряване на осведомеността и базата от знания за адаптация към изменението на климата. 3. Изграждане на капацитет за адаптация. 4. Разработване на конкретни действия за адаптация на туризма и управлението.	1. По-малък брой туристи. 2. По-кратък зимен сезон. 3. По-кратък среден престой. 4. Здравни проблеми с туристите. 5. По-лоши условия за отдых на открито. 6. Повреждане на туристическата инфраструктура и суперструктура. 7. Влошен достъп до туристическите дестинации. 8. Недостиг на вода.	Приоритет 1.Икономическо съживяване и развитие на община Николаево чрез настърчаване на предприемачеството и инвестициите и оползотворяване на туристическия потенциал на територията. Мярка 1.4. Превръщане на община Николаево в атрактивна туристическа дестинация въз основа на богатото културно наследство на общината и природни дадености.
Транспорт	1. Изграждане на институционален капацитет и база от знания. 2. Включване на съображенията за адаптация към изменението на климата в ключовите процеси на планиране и вземане на решения.	1. Наводнения: очаква се честотата и въздействието на наводненията да се увеличат при всички сценарии за изменението на климата. 2. Свлачища: Валежите са основен фактор за възникването на свлачища и въпреки че се очаква общият средногодишен обем на валежите да намалее, свлачищата ще продължават да бъдат сериозен проблем поради очакваната по-	Приоритет 3. Интегрирано териториално развитие чрез комплексно подобряване на инфраструктурата, енергийна ефективност и опазване на околната среда. Мярка 3.1. Рехабилитация на общинска пътна инфраструктура.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

		висока честота на екстремни валежи. 3. Виелици и снеговалежи. 4. Екстремни горещини.	Мярка 3.5. Опазване на околната среда и мерки за ограничаване въздействието на климатичните промени.
Градска среда	1. Укрепване на политиките и на правната рамка за включване на АИК. 2. Изграждане на капацитет за адаптация. 3. Разработване на финансови и социални политики и на политики за управление на риска. 4. Подобряване на управлението на знанията, научните изследвания, образованието и комуникацията между заинтересованите страни.	1. Екстремни температури: ✓ По-високите температури, водещи до формирането на топлинни острови. ✓ Изключително ниски температури и студени вълни не се очакват често, но могат да продължат няколко последователни дни и да повлият на живота както в големите, така и в малките планински градове. 2. Интензивни валежи. 3. Наводнения. 4. Градушки. 5. Продължителни валежи. 6. Свлачища. 7. Недостиг на водни ресурси.	Приоритет 3. Интегрирано териториално развитие чрез комплексно подобряване на инфраструктурата, енергийна ефективност и опазване на околната среда. Мярка 3.2. Благоустройстване на населените места. Мярка 3.5. Опазване на околната среда и мерки за ограничаване въздействието на климатичните промени.
Води	1. Подобряване на управлението за адаптация. 2. Укрепване на базата от знания и осведомеността. 3. Подобряване на управлението за адаптация на водната инфраструктура.	1. Опасности от наводнения и суши. ✓ Състояние и подготвеност на инфраструктурата. ✓ Готовност на човешкия фактор, оператор или ползвател. ✓ Водноелектрически централи - уязвими от експлоатацията при суши. ✓ Водни услуги (водоснабдяване, канализация, мелиорация) - уязвими при суши.	Приоритет 3. Интегрирано териториално развитие чрез комплексно подобряване на инфраструктурата, енергийна ефективност и опазване на околната среда. Мярка 3.3. Подобряване на ВиК инфраструктурата в общината.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

			Мярка 3.5. Опазване на околната среда и мерки за ограничаване въздействието на климатичните промени.
--	--	--	--

Част VIII. Необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО.

1. Система за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО.

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти. Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на плана обхваща и Програмата за неговата реализация.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на ПИРО на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана.

За целите на наблюдението и оценката е изградена система, която включва формите и начините за събиране на информация, индикаторите за наблюдение, органа за наблюдение и организацията на работата по наблюдението и оценката, както и системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват Кметът на общината, Кметовете на кметства и кметските наместници, Общинската администрация, Общинският съвет, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

При актуализацията на ПИРО следва да се анализира и оцени динамичното въздействие на външните и вътрешните фактори и условия върху социално-икономическите характеристики на развитието на общината и качеството на околната среда, като на тази основа се разработи по-реалистична и адекватна стратегическа рамка и система за управление и изпълнение на целите на плана до края на съответния период.

2. Дейности по наблюдение и оценка на ПИРО.

Основните дейности по наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО са регламентирани в Закона за регионалното развитие и Правилника за прилагането му и са както следва:

- ❖ Годишни доклади за наблюдение на изпълнението на ПИРО за интегрирано развитие на общината, които се внасят по предложение на Кмета на общината.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

- ❖ Междинна оценка в средата на периода на действие на ПИРО. Предвижда се междинната оценка на ПИРО на община Николаево да бъде направена през 2024г. и трябва да вкл. следните компоненти - оценка на първоначалните резултати от изпълнението; оценка на степента на постигане на съответните цели; оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси; изводи и препоръки за изпълнението на съответния документ.
- ❖ Последваща оценка на въздействието – извършва се не по-късно от една година след изтичането на периода на ПИРО, която трябва да вкл. оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите; оценка на общото въздействие; оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси; изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

3. Система от индикатори.

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на ПИРО е основен инструмент за проследяване на степента на изпълнение на плана. Системата отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината за периода на действие на ПИРО.

За целите на плана са използвани два вида индикатори: за продукт и за резултат.

- ❖ Индикаторите за продукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и/или мерки за развитие на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.
- ❖ Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период.

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на плана, въз основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики.

В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват Общинският съвет, Кметът на общината, Кметовете на кметства и Кметските наместници, Общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

4. Източници на информация.

Съществен момент от системата индикатори е осигуряването на надеждни източници на информация. Основните източници на информация са базите данни на Националния Статистически Институт и Европейската статистическа служба. Допълнителни източници за информация са: системата ИСУН, данни от Изпълнителната агенция по околната среда, Агенцията по заетостта, Агенция пътна инфраструктура, И.П.И, общинска администрация – Николаево и други.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Във връзка с изпълнението на ПИРО и за целите на целите на наблюдението и оценката е подходящо да се създаде информационна база данни, които да осигурят прозрачност и проследимост на заложените приоритети и мерки.

5. Видове индикатори.

В съответствие с Методическите указания за разработване и прилагане на Плановете за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027г., индикаторите за наблюдение на изпълнението на ПИРО биват:

- Индикатори за продукт - отнасят се до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети за развитие на община Николаево. Те са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.
- Индикатори за резултат - отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие на община Николаево за периода 2021-2027г.
- Индикатори, позволяващи оценка на приносът на интервенциите в приоритетните зони за въздействие - съвпадат с индикаторите за продукт, т.к. предвидените интервенции в избраните приоритетни зони за въздействие ще окажат пряк положителен ефект върху развитието на цялата общинска територия.

Избраните индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО на община Николаево са представени в Матрица на Индикаторите - Приложение № 3.

6. Изменение и актуализация на ПИРО.

Изменение и актуализация на плана се допуска при условията, посочени в ППЗРР, в т.ч.:

- ❖ при съществени промени на икономическите и социалните условия в общината;
- ❖ в резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на ЕС;
- ❖ при съществени промени в секторни стратегии и програми, влияещи върху изпълнението на плана.

Същевременно, актуализация на програмата за реализация на плана може да бъде извършвана периодично въз основа на изводите и препоръките в годишните доклади за наблюдение с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението му и постигане на целите и приоритетите за развитие. Периодичната актуализация на програмата за реализация и приложенията към нея се извършва с цел включване на нови мерки, дейности, проекти или източници на финансиране.

Изготвеният актуализиран ПИРО се приема при условията и по реда за изработване и приемане на плана.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Същото важи и за актуализацията на програмата за реализация на ПИРО: изменение и актуализация на програмата за реализация се извършва при стриктно спазване на принципа на партньорство и прилагане на мерките от Комуникационната стратегия към ПИРО. Актуализацията на програмата за реализация се одобрява от Общинския съвет по предложение на Кмета на общината.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Приложение 1. Програма за реализация на ПИРО на община Николаево за периода 2021-2027г. (хил.лв.)

Дейност/проектна идея*	Кратко описание	Територия/зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие)**	Индикативен бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение	Административна структура (звено в общината), отговорно за реализация на мярката
Приоритет 1. Икономическо съживяване и развитие на община Николаево чрез насърчаване на предприемачеството и инвестициите и оползотворяване на туристическия потенциал на територията.						
Мярка 1.1. Насърчаване на инвестиционната активност и предприемачеството.						
- Изготвяне на Инвестиционен профил на община Николаево с цел привличане на инвестиции и стимулиране развитието на ПЧП;	-	-	4	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
- Изготвяне на ПУП за населените места в общината	-	-	-	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
- Създаване на нови МСП в общината; - Създаване на централи за производство на електроенергия чрез използване потенциала на ВЕИ;	-	Зона с потенциал за развитие на промишленост и селско и рибно стопанство.	-	Частни инвестиции	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
Мярка 1.2. Енергийна ефективност, модернизация и технологично обновление на съществуващите МСП в общината.						

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Енергийна ефективност, модернизация и технологично обновление на съществуващите МСП в общината.	-	-	-	Частни инвестиции	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
Мярка 1.3. Стимулиране развитието на интензивно селско и рибно стопанство.						
- Модернизация на съществуващите стопанства; - Създаване на нови стопанства и поставяне основите на производство на биологична продукция;	-	Зона с потенциал за развитие на промишленост и селско и рибно стопанство.	-	Частни инвестиции	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
- Информиране на съществуващите производители за налични възможности за финансиране на стопанствата.	-	-	-	-	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
Мярка 1.4. Превръщане на община Николаево в атрактивна туристическа дестинация въз основа на богатото културно наследство на общината и природни дадености.						
- Разработване на Стратегия за развитието на туризма в общината и формиране на интегриран туристически продукт;	-	-	10	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
- Развитие на културно-исторически туризъм, селски туризъм, пешеходен туризъм, риболовен туризъм и свързаните с тях спортно-атракционни форми на туризъм;	-	Зона с потенциал за развитие на туризъм и отдых;	50	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
- Археологическо проучване на Царската дупка;	-	Зона с потенциал за развитие на туризъм и отдых;	500	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

- Подобряване и развитие на туристическата инфраструктура; - Разработване на културни маршрути с избрани дестинации; - Разработване на еко маршрути;	-	Зона с потенциал за развитие на туризъм и отид;	50	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
- Проекти за реставрация, опазване и социализиране на църковните храмове в община Николаево;	-	Зона с потенциал за развитие на туризъм и отид;	1 000	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
- Проекти/действия за опазване и социализиране на културно-историческото наследство на община Николаево;	-	Зона с потенциал за развитие на туризъм и отид;	1 000	Общински бюджет, Други източници, НИНКН	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
Приоритет 2. Осигуряване на качествени услуги за населението на община Николаево.						
Мярка 2.1. Рехабилитация и модернизация на образователната инфраструктура и осигуряване на равен достъп до образование.						
- Рехабилитация, модернизация и обновяване, вкл. внедряване на мерки за енергийна ефективност в училищата в общината;	-	-	1 000	Общински бюджет, МОН, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
- Рехабилитация, модернизация и обновяване, вкл. внедряване на мерки за енергийна ефективност в детските градини в общината;	-	-	1 000	Общински бюджет, МОН, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
- Подкрепа и разширяване на извънкласни и извънучилищни форми на обучение; - Създаване на достъпна среда, педагогическа и психологическа подкрепа за образователната интеграция на децата от уязвимите групи;	-	-	500	Общински бюджет, МОН, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Мярка 2.2. Рехабилитация и модернизация на здравната и социална инфраструктура и социални дейности.

- Подобряване и развитие на здравната инфраструктура на територията на общината;	-	-	1 000	Общински бюджет, Министерство на здравеопазването, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
- Увеличаване броя на предоставяните социални услуги за населението; - Изграждане на специализирани социални институции; - Проекти/дейности за подпомагане на социално-икономическата интеграция на групите в неравностойно положение;	-	-	2 000	Общински бюджет, Министерство на труда и социалната политика, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация

Мярка 2.3. Рехабилитация и модернизация на културните институции и развитие на културните дейности.

- Рехабилитация, модернизация и обновяване на читалищата в общината;	-	-	1 000	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
- Развитие на културните дейности и инициативи в общината.	-	-	30	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация

Мярка 2.4. Рехабилитация и развитие на спортната инфраструктура и настърчаване на младежките дейности.

- Реконструкция и обновяване на обектите на спортната инфраструктура в общината;	-	-	500	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
- Изграждане на спортни площадки в общината.	-	-	100	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

							Специализирана администрация
- Организиране на спортни мероприятия и насърчаване на спорта сред младежите.	-	-	20	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация	
Мярка 2.5. Подобряване достъпа до пазара на труда и повишаване на заетостта на населението.							
- Подкрепа на инициативи и дейности, ориентирани към осигуряване на заетост и възможност за повишаване на квалификацията и преквалификацията на младите хора с цел задържането им в общината. - Подобряване достъпа до заетост за безработните лица.	-	-	300	Общински бюджет, Агенция по заетостта, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация	
Приоритет 3. Интегрирано териториално развитие чрез комплексно подобряване на инфраструктурата, енергийна ефективност и опазване на околната среда.							
Мярка 3.1. Рехабилитация на общинска пътна инфраструктура.							
- Проекти/действия за рехабилитация на общинската пътна инфраструктура.	-	-	2 000	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация	
Мярка 3.2. Благоустройстване на населените места.							
- Изграждане на детски площадки на територията на община Николаево;	-	-	100	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация	
- Благоустройство на публични пространства и терени за отдих и спорт.	-	-	300	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и	

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

							Специализирана администрация
Мярка 3.3. Подобряване на ВиК инфраструктурата в общината.							
- Подобряване на водоснабдителната инфраструктура в гр. Николаево, с. Нова Махала и с. Едрево;	-	-	3 000	Общински бюджет, ВиК, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация	
- Изграждане на канализация в населените места в общината	-	-	-	Общински бюджет, ВиК, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация	
- Изграждане на ПСОВ за гр. Николаево и с. Нова махала и изграждане на модули пречиствателни съоръжения в с. Едрево и с. Елхово.	-	-	1 000	Общински бюджет, ВиК, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация	
Мярка 3.4. Енергийна ефективност и ВЕИ.							
- Внедряване на мерки за енергийна ефективност и използване на ВЕИ в общински сгради;	-	-	500	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация	
- Внедряване на енергоспестяващо улично осветление;	-	-	500	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация	
Мярка 3.5. Опазване на околната среда и мерки за ограничаване въздействието на климатичните промени.							
- Подобряване управлението на отпадъците; - Провеждане на информационни кампании за населението в сферата на опазването на околната среда и мерки	-	-	1 500	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация	

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

за ограничаване въздействието на климатичните промени. - Проекти/ дейности за защита на населението от природни бедствия и опасности, свързани с промяна в климата; - Опазване и популяризиране на защитените територии и биологичното разнообразие; - Опазване и възстановяване на горския фонд;							
Приоритет 4. Добро управление и партньорство.							
Мярка 4.1. Повишаване на институционалния капацитет.							
-Квалификация/Преквалификация и обучение на служителите от ОА-Николаево.	-	-	50	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация	
Мярка 4.2. Подобряване на административното обслужване на населението.							
- Въвеждане и утвърждаване на комплексно административно обслужване чрез изграждане на Информационно-обслужващ център за информиране на заинтересованите страни. - Въвеждане на електронно управление.	-	-	100	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация	
Мярка 4.3. Партньорство.							

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

- Реализация на съвместни проекти със съседни общини в рамките на област Стара Загора; - Реализация на съвместни проекти с общини в и извън рамките на РБългария със съседни общини в рамките на област Стара Загора;	-	-		Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация
Мярка 4.4. Организиране на съвместни мероприятия с цел осигуряване участие на гражданите, бизнеса и НПО в общината при формирането и прилагането на местните политики за развитие.						
- Организиране на съвместни мероприятия с цел осигуряване участие на гражданите, бизнеса и НПО в общината при формирането и прилагането на местните политики за развитие.	-	-	20	Общински бюджет, Други източници	2021-2027г.	Всички отдели от Обща и Специализирана администрация

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Общинска програма за туризма

Към момента на изготвяне на ПИРО се изготвя и нова Общинска програма за развитие на туризма в община Николаево. Мерките и приоритетите, които ще залегнат в Програмата за развитие на туризма в общината, включени в ПИРО са:

Мярка 1.4. Превръщане на община Николаево в атрактивна туристическа дестинация въз основа на богатото културно наследство на общината и природни дадености.

- Разработване на Стратегия за развитието на туризма в общината и формиране на интегриран туристически продукт;
- Развитие на културно-исторически туризъм, селски туризъм, пешеходен туризъм, риболовен туризъм и свързаните с тях спортно-атракционни форми на туризъм;
- Археологическо проучване на Царската дупка;
- Подобряване и развитие на туристическата инфраструктура;
- Разработване на културни маршрути с избрани дестинации;
- Разработване на еко маршрути;
- Проекти за реставрация, опазване и социализиране на църковните храмове в община Николаево;
- Проекти/дейности за опазване и социализиране на културно-историческото наследство на община Николаево;

Мярка 2.3. Рехабилитация и модернизация на културните институции и развитие на културните дейности.

- Рехабилитация, модернизация и обновяване на читалищата в общината;
- Развитие на културните дейности и инициативи в общината.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Приложение 1А. Индикативен списък на важни за общината проекти, включени в ПИРО на община Николаево за периода 2021-2027 г. (хил. лв.)

Проекти	Проектна готовност	Индикативен срок на изпълнение (месеци)	Общ индикативен бюджет на проектната идея (в хил. лв.)	Допълнителна информация
1. Археологическо проучване на Царската дупка;	-	-	500	-
2. Проекти за реставрация, опазване и социализиране на църковните храмове в община Николаево;	-	-	1 000	-
3. Проекти/дейности за опазване и социализиране на културно-историческото наследство на община Николаево;	-	-	1 000	-
4. Рехабилитация, модернизация и обновяване, вкл. внедряване на мерки за енергийна ефективност в училищата в община;	-	-	1 000	-
5. Рехабилитация, модернизация и обновяване, вкл. внедряване на мерки за енергийна ефективност в детските градини в община;	-	-	1 000	-

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

6. Подобряване и развитие на здравната инфраструктура на територията на общината;	-	-	1 000	-
7. Рехабилитация, модернизация и обновяване на читалищата в общината;.	-	-	1 000	-
8. Проекти/дейности за рехабилитация на общинската пътна инфраструктура.	-	-	2 000	-
9. Подобряване на водоснабдителната инфраструктура в гр. Николаево, с. Нова Махала и с. Едрево;	-	-	3 000	-
10. Изграждане на ПСОВ за гр. Николаево и с. Нова махала и изграждане на модули пречиствателни съоръжения в с. Едрево и с. Елхово.	-	-	1 000	-
			Общ индикативен финансовый ресурс	12 500,00 хил. лв.

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Приложение 2. Индикативна финансова таблица (хил .лв.)

Период	Собствени средства - Общински бюджет	Отн. дял (%)	Републикански бюджет	Отн. дял (%)	Средства от ЕС	Отн. дял (%)	Други източници	Отн. дял (%)	ОБЩО в лв.	ОБЩО в отн. дял (%)
2021 – 2027г.										
Приоритет 1.Икономическо съживяване и развитие на община Николаево чрез насърчаване на предприемачеството и инвестициите и опазването на туристическия потенциал на територията.	200	7,65%	0	0,00%	2414	92,35%	0	0	2614,00	13,66%
Приоритет 2. Осигуряване на качествени услуги за населението на община Николаево.	750,00	10,07%	1500,00	20,13%	5200,00	69,80%	0	0	7450,00	38,94%

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Приоритет 3. Интегрирано териториално развитие чрез комплексно подобряване на инфраструктурата, енергийна ефективност и опазване на околната среда.	1000	11,24%	1000,00	11,24%	6900,00	77,53%	0	0	8900,00	46,51%
Приоритет 4. Добро управление и партньорство.	20,00	11,76%	68	40,00%	82	48,24%	0	0	170,00	0,89%
ОБЩО	1970	10,30%	2568,00	13,42%	14596,00	76,28%	0	0	19134,00	100,00%

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Приложение 3. Матрица на Индикаторите.

Индикатори за резултат

Стратегическа цел	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Базова стойност	Целева стойност
Стратегическа цел 1. Стимулиране развитието на местната икономика въз основа на местните потенциали и предимства.	хил. лв., бр., % и др.	НСИ, Общината, Агенция за МСП, Агенция по заетостта и др.	6 мес., 1 год. и т.н.	Към началото на периода	Към края на периода
1. Брой нефинансови предприятия; 2. НПП от продажби на предприятията на 1 жител; 3. Реализирани проекти за развитие на туризма в общината.	Брой Хил. лв. Брой	НСИ НСИ Община	1г.	92 (2018г.) 4,28 (2018г.) 0	108 6.00 1
Стратегическа цел 2. Съхранение и развитие на човешкия капитал и създаване на качествена среда на живот за жителите на община Николаево.					
1. Равнище на безработица.	%	НСИ, АСП	1г.	27.40% (2019г.)	15%

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

2. Средна годишна работна заплата.	Хил. лв.	НСИ	1г.	10 249 лв. (2018г.)	12 000 лв.
3. Коефициент на механичен прираст на населението.	Промила	НСИ	1г.	1,08% (2020г.)	4%
4. Брой население на 1 лекар.	Брой	И.П.И.	1г.	2230 (2019г.)	1800
Стратегическа цел 3. Устойчиво развитие на територията на община Николаево.					
1. Рехабилитирана общинска пътна мрежа.	Км	Община Николаево	1г.	0	2
2. Реализирани проекти за опазване и подобряване на околната среда.	Брой	Община Николаево	1г.	0	1
3. Рехабилитирана водопроводна мрежа.	Км	Община Николаево	1г.	0	3
4. Брой обществени сгради с внедрени мерки за енергийна ефективност.	Брой	Община Николаево	1г.	0	2
Индикатори за продукт					

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

Приоритет/Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Базова стойност	Целева стойност
	хил. лв., бр., % и др.	НСИ, Общината, Агенция за МСП, Агенция по заетостта и др.	6 мес., 1 год. и т.н.	Към началото на периода 2020г.	Към края на периода 2027г.
Приоритет 1. Икономическо съживяване и развитие на община Николаево чрез насърчаване на предприемачеството и инвестициите и оплодотворяване на туристическия потенциал на територията.					
1. Реализирани проекти за създаване на централи за производство на електроенергия чрез използване на потенциала на ВЕИ;	Бр.	Община Николаево, ВЕИ регистър	1г.	4	7
2. Разработена Стратегия за развитието на туризма в общината и формиране на интегриран туристически продукт;	Бр.	Община Николаево	1г.	0	1
3. Изгответо Археологическо проучване на Царската дупка;	Бр.	Община Николаево	1г.	0	1
6. Проекти/дейности за опазване и социализиране на културно-	Бр.	Община Николаево	1г.	-	2

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

историческото наследство на община Николаево;						
Приоритет 2. Осигуряване на качествени услуги за населението на община Николаево.						
1. Рехабилитирани и модернизиранi обекти на образователната инфраструктура.	Бр.	Община Николаево, МОН	1г.	0	2	
2. Рехабилитирани и модернизиранi обекти на здравната и социална инфраструктура.	Бр.	Община Николаево	1г.	0	1	
3. Новоразкрити социални услуги.	Бр.	Община Николаево	1г.	0	1	
4. Модернизиранi и обновени читалищни институции.	Бр.	Община Николаево	1г.	0	2	
5. Рехабилитирани/Изградени обекти на спортната инфраструктура.	Бр.	Община Николаево	1г.	2	3	
6. Проекти/инициативи и дейности, ориентирани към осигуряване на заетост и възможност за повишаване на квалификацията и преквалификацията на младите	Бр.	Община Николаево, ИСУН	1г.	-	2	

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

хора с цел задържането им в общината.						
Приоритет 3. Интегрирано териториално развитие чрез комплексно подобряване на инфраструктурата, енергийна ефективност и опазване на околната среда.						
1. Изградени детски площадки.	Бр.	Община Николаево	1г.	0	3	
2. Обновена водопроводна мрежа	Км.	Община Николаево	1г.	-	10	
3. Изградена ПСОВ.	Бр.	Община Николаево	1г.	0	1	
4. Брой общински сгради с внедрени мерки за енергийна ефективност.	Бр.	Община Николаево	1г.	0	1	
6. Проведени информационни кампании за населението в сферата на опазването на околната среда и мерки за ограничаване въздействието на климатичните промени.	Бр.	Община Николаево	1г.	0	7	
Приоритет 4. Добро управление и партньорство.						
1. Общински служители преминали курсове и обучения.	Бр.	Община Николаево	1г.	-	10	

План за интегрирано развитие на община Николаево за периода 2021-2027г

2. Проект за въвеждане на електронно управление.	Бр.	Община Николаево	1г.	0	1
3. Реализирани съвместни проекти със съседни общини в рамките на област Стара Загора.	Бр.	Община Николаево	1г.	0	1
5. Организирани съвместни мероприятия с цел осигуряване участие на гражданите, бизнеса и НПО в общината при формирането и прилагането на местните политики за развитие.	Бр.	Община Николаево	1г.	1	8